

PIDALION

Neofit, Patriarhul Constantinopolului

1802

Tipărit cu binecuvântarea
Î.P.S. Vlasie, Arhiepiscop și Mitropolit
al Bisericii Ortodoxe de Răsărit din România

Editura „Adormirea Maicii Domnului”
București 2015

PIDALION

Neofit, Patriarhul Constantinopolului

1802

Tipărit cu binecuvântarea

Î.P.S. Vlasie, Arhiepiscop și Mitropolit
al Bisericii Ortodoxe de Răsărit din România

Editura „Adormirea Maicii Domnului”

București 2015

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Pidalion. - București : Adormirea Maicii Domnului,
2015
ISBN 973-87301-5-5

348:281.95

Tipărit și tehnoredactat la
Mănăstirea „Adormirea Maicii Domnului”
– București 2015 –
str. Televiziunii nr. 13, sector 6
tel: 021 424 2336 / 0784 291 624

Prin Corabia aceasta se închipuiește Soborniceasca Biserică a lui Hristos, a cărei temelie este Credința cea Ortodoxă în Sfânta Treime. Iar scândurile și grinzele sunt dogmele credinței și tradițiile. Catargul este Crucea. Pânzele, nădejdea și dragostea. Cărmuitorul, Domnul nostru Iisus Hristos. Prorari și marinari, sunt apostolii, urmașii apostolilor, și toți clericii, gramaticii notarii, învățătorii cei după vremi. Iar călătorii, toți ortodocșii creștini. Marea, este viața aceasta. Suflarea cea lină și zefirul, sunt suflările și harurile Sfântului Duh. Vânturile, ispitele cele împotriva ei. Iar cârma ei, prin care se îndreptează către limanul ceresc, este cartea aceasta a sfințelor canoane. (Hrisostom, Tom 6, foaia 429, stih 10, și tom 7, foaia 502, stih 20; Ediția din Etoni)

CĂTRE CITITORI

Începând de la cele mai mari trupuri ale lumii văzute, și încheind cu cele mai mici ființe și trupuri microscopice ale lumii nevăzute, nu aflăm că ar putea ele oarecum a ființa sau a se mișca decât numai după oarecare legi.

Învoirea cea minunată a elementelor, în mișcarea cea universală a firii, scopul și armonia lor de la sine arată pe sfintele și preaînțeleptele legi ce li s-au pus de către Atotputernicul Ziditor.

Deci precum în rânduiala universului și a firii, nu poate fi armonie fără de oarecare legi, așa și în rânduiala morală; nici o societate și nici un așezământ nu se poate cârmui fără de oarecare legi; deci cu atât mai vârtos clerul, poporul și bisericile creștinești.

Și iarăși precum nici un domnitor înțelept nu ocârmuiește popoare cu înlesnire și fericire fără ca mai întâi să le facă cunoscută voia sa, prin legiuirile după care ele se vor ocârmui, cu atât mai vârtos societatea nu poate dăinui, fără biserică, care este sufletul cârmuirii și al legilor, și fără de care nici clerul nu este sufletul unui popor. Deci dacă clerul nu va ști calea pe care trebuie să meargă spre a nu rătăci și a nu cădea în pierzare, apoi cum va arăta el turmei sale calea ce duce la fericire și mântuire? Pentru a le face cunoscute lor pe acestea nu este altă cale, decât a le publica în acei termeni cu care ele se pot înțelege mai bine.

Biserica Moldovei, s-au mai bine zis bisericile nației române, dimpotrivă au greșit, căci culegerea sa de legi sau canoanele bisericesti, nu i-au fost împărtășite în întregime prin graiuri ce sunt înțelese de fii turmei sale, sau deși i-a fost împărtășit ceva, însă numai poate prin broșuri și manuscrise care din veac în veac se tălmăceau de către vreun prieten și fiu al ei adevărat.

În sfârșit, în anul mântuirii 1652 s-a dat la lumină în Târgoviște, capitala Țării Românești, Nomocanonul lui Alexie Aristin, tălmăcit de Daniil monahul panoneanul, îndreptat de ieromonahul Ignatie Petriță, tipărit cu cheltuiala Mitropolitului Ștefan, cu titlul **Îndreptarea Legii** care mai bine se putea

zice **Dreptarolege** sau **Lege Dreptar**. Acest Nomocanon¹ precum este știut, este o prescurtare a canoanelor amestecate cu legi politice, iar nu o completă și simplă culegere de canoane.

Această carte de la arătatul an 1652 până astăzi neavând noroc de a se re-tipări, a ajuns un lucru atât de rar, încât o episcopie sau o mitropolie se poate socoti foarte norocoasă, dacă încă i-a mai rămas vreun exemplar întreg!

Pricinile neretipării pot fi de mai multe feluri, unele iertate iar altele neiertate, precum între altele este și aceea de a nu fi cunoscute de tot clerul și creștinii, deosebitele legiuri ale Sfintei Biserici. Aceasta din urmă s-a întâmplat și cu cartea de față, tocmai pe când era să vadă întâia oară lumina tiparului în grecește, precum mărturisește fericitul Patriarh Neofit, în scrisoarea sa din 1802, care s-a tipărit în dosul acesteia. Și care carte poate că și la noi are acest fel de neprieteni, pe care cu o singură trăsătură socotesc îndeajuns a-i încredința despre adevăr: adică este biserica învățătoare și propovăduitoare luminii sau nu? Este ea un organism social sau nu? Unde se aplică prorocescul cuvânt: „*Lumină sunt Poruncile Tale pe pământ. Lumină cărarilor mele este Legea Ta. Și arătarea cuvintelor Tale luminează și înțelepțește pe prunci*”². Cum să înțelegem cuvântul Sfântului Pavel: „*Că elinilor și barbarilor, înțelepților și neînțelepților datori sunt*” (Romani 1: 14). Totuși le voi răspunde și cu acea mare zisă a Sfântului Grigorie Teologul: „Cum necuviincios lucru este ca legea romanilor nimănui nu-i este iertat a nu o ști, deși ar fi țaran și cu totul neînvățat; nici nu este lege care să ajute pe cei ce lucrează din neștiință; iară învățătorii mântuirii, se poate a nu ști principiile mântuirii, care deși altminterea sunt foarte simple și neadânci pentru înțelegere?”³.

Afară de acestea și Sfântul Chiril al Alexandriei zice: „Să auzim dar toți câți ne lenevim la citirea scripturilor câtă vătămare suferim și câtă sărăcie, că nu putem începe vreo viețuire cândva, cei ce nu știm legile acelea după care trebuie a viețui”⁴.

Și cu adevărat, cât ar fi de nepotrivit clerului care ar trebui să cârmuiască pe acei ce li s-au încredințat spre a-i păstori la apa odihnei, și a-i povățui că-

¹ Nomocanoane sunt mai multe, precum al patriarhului Fotie, al lui Vlăstar, și ale altora.

² Psalm 118: 105, 130

³ În cuvântul la Marele Atanasie

⁴ La Matei, SEIRA, capitolul 13, vers 52.

CANOANELE SFINȚILOR ȘI ÎNTRU TOT LĂUDAȚILOR APOSTOLI

Apost. 1 Hirotonia episcopului

Episcopul să se hirotonească de doi episcopi, sau de trei¹⁶. [Sinod I. 4; Sinod VII. 3; Ant. 19; Laod. 12; Sard. 6; Const. 1]

Zicerea „episcop”, mai întâi adică chiar li se dă, de Dumnezeuiștile și Sfințele Scripturi a lui Dumnezeu, celui ce pe toate le privește și le cercetează, precum mărturisește Iov zicând: „Aceasta este partea omului necredincios de la Domnul, și agonisita averilor lui de la Cercetătorul” (adică Dumnezeu) (Iov 20: 29). Și iarăși: „Iar certarea Ta a păzit pe duhul meu” (Iov 10: 12); și Domnul nostru Iisus Hristos, precum zice Petru verhovnicul apostolilor pentru dânsul: „Că erați ca niște oi rătăcite. Ci va-ți întors acum la Păstorul și învățătorul sufletelor voastre”(Petru I 2: 25). Iar al doilea și după dar, glasul acesta să dă celor de Dumnezeu aleși, precum zice pentru Eleazar însuși Dumnezeu: „Episcop (cercetător) Eleazar fiul lui Aaron preotul” (Numerele

¹⁶ Anaclit episcopul Romei zice: canonul acesta este cuvânt al Apostolului Petru, și că, după legiuirea canonului acestuia au hirotonit pe Iacov fratele Domnului acești trei Apostoli Petru, Iacob și Ioan și măcar că dumnezeiescul Hrisostom zice, că l-a hirotonit pe el Domnul. Ci poate că Domnul adică l-a ales pe el episcop al Ierusalimului (hirotonia cea după Hrisostom, în loc de alegere luându-se), iar acești trei apostoli după înălțarea Domnului prin dumnezeiasca sfințită săvârșire l-au hirotonit pe el. Precum și Dositei mărturisește în cartea pentru cei ce au patriarhisit în Ierusalim. Dar pentru ce episcopul adică se hirotonește de trei sau de doi episcopi; iar prezbiterul și ceilalți clerici de unul numai? De crezut este cum că acesta este pricina cea dinlăuntru, și mult mai de aproape. Că de vreme ce după apostolul „Cel mai mic de cel mai mare se blagoslovește”(Evrei 7: 7) care osebit pentru preoție s-au zis la hirotonia prezbiterului (adică a preotului) mai mic fiind, ajunge un singur episcop, ca unul ce este mai mare și mai covârșitor cu treapta decât acela. Iar la a episcopului, de asemenea tagmă și de asemenea treaptă fiind, și nu mai mic fiind, nu ajunge un singur episcop ca de unul ce este de asemenea treaptă, și nu decât acela mai mare. Deci ca cel mai mare pe cel mai mic să blagoslovească, doi sau trei pe cel unul hirotonesc. Fiindcă negreșit mai buni, adică mai mari sunt cei doi decât cel unul, precum zice Solomon (Ecleziast stih 4).

4: 16). Și către Iezechia zice Dumnezeu: „Fiul omului, pândar te-am dat pe tine casei lui Israil” (Iez. 3: 12). Și în scurt să zic, episcopi se numesc în Scriptura cea Veche, atât luătorii aminte și păzitorii ocârmuirilor și a locurilor celor din lăuntru și bisericești, precum este scris pentru cel mai sus Eleazar, cum că avea purtare de grijă pentru tot cortul (Numerele 4: 16), și pentru arhiereul Iodae, cum că așezat purtători de grijă în Casa Domnului: „Și a pus preotul luători aminte în Casa Domnului” (Regi IV 11: 18), cât și luători aminte a lucrurilor și ocârmuirilor celor din afară și politicești, precum s-a scris: „S-a mâniat Moise pe cei mai mari ai oștii, pe cei peste mii, și pe cei peste sute”. (Numere 30: 14). Nici unul din apostoli s-a hotărât, ori s-a numit episcop, când viețuia Domnul pe pământ, care singur este Episcopul sufletelor noastre, ci pe singură stăpânire de vindeca toată boala, și de a scoate pe draci o aveau ei (Matei 10, Marcu 3). Iar după învierea din morți și înălțarea Mântuitorului nostru, trimițându-se aceștia de Dânsul, precum El s-a trimis de Tatăl, în toată lumea, și toată stăpânirea de a lega și dezlega luând ei, și toate darurile Prea Sfântului Duh în ziua Cincizecimii, nu numai numele cel apostolesc îl aveau, din însăși lucrurile, ci cu adevărat și pe însuși cel episcopesc, precum mărturisește Sfântul Epifanie că zicând: „Cei întâi Petru și Pavel însuși apostolii, au fost și episcopi”. Asemenea și toți ceilalți precum adevăresc părinții. Pentru aceasta au și rânduit de trei, sau de doi episcopi să se hirotonească episcopii cei din cetăți. Ci și ei prin sate și prin cetăți propovăduind, precum zice Sfântul Clement episcopul, la epist. I către Corinteni: „Cercetând cu duhul, așază părțile propovăduirii lor, în episcopi, și diaconi ai celor ce urma să creadă. Pentru aceea și purtătorul de Dumnezeu Ignatie scriind către credincioșii cei ce erau în Trallesa poruncește: „Cinstiți și pe episcopul vostru ca pe Hristos, precum au rânduit vouă fericirii apostoli”. Și aceasta adică pentru zicerea episcop. Iar zicerea hirotoniei se face de la aceasta: „întind mâinile”. Și are două însemnări. Fiindcă, hirotonie se numește și hotărârea și alegerea a vreunui dregător, care se făcea cu întinderea mâinilor norodului, după zicerea lui Demostene. „Măcar pe oricare voievod de oști ați hirotoni”(Cuv. 1 asupra lui Filip). Și mai ales după obiceiul bisericii care din vechi stăpânea, când fără împiedicare, mulțimile adunându-se, hirotonea, adică alegea prin întinderea mâinilor, pe arhierei, precum zice Zonara, măcar că la urmă pe acesta soborul cel în Laodikia (**Laod. 5**) l-a stricat, zicând că:

„Nu se cade hirotoniile sau alegerile a se face, în ființa de față a celor ce se învață credința”. Iar hirotonie în ziua de astăzi se numește, cea prin rugăciuni și prin chemarea Sfântului Duh, făcându-se sfințita săvârșire a arhiereului, punând într-o aceeași vreme și mâinile sale, pe capul celui ce se hirotonește, după hotărârea aceea apostolească: „Mâinile în grabă pe nici unul să pui”. Și este lucrul acesta tuturor prea cunoscut. Deci poruncește canonul acesta, că, tot arhiereul (ori mitropolit de ar fi, ori arhiepiscop, ori episcop) să se hirotonească de doi episcopi ori de trei¹⁷. Și să vede că chipul cuvântului este pe dos. Că cel mai curat, și mai ales ar fi fost, de ar fi zis așa: episcopul să se hirotonească de trei episcopi, ori (mai puțin) de doi. Așa rânduielele apostolilor fără formăluire pe însuși canonul acesta l-au așezat zicând: „Iar episcopul poruncim a se hirotoni de trei episcopi, ori însă cel mai puțin de doi”¹⁸.

Într-un glas cu canonul acesta, și multe alte canoane legiuiesc: „Că trebuie cu adevărat ori toți episcopii eparhiei (**Sinod I. 4** și **Sinod VII. 3** și **Ant. 19**) ori mulți (**Cart. 13**) să se adune și să hirotonească pe episcopul. Dar fiindcă aceasta este anevoie, cel mai puțin trebuie să-l hirotonească trei, și ceilalți să se facă împreună hotărâtori la hirotonia lui prin scrisorile lor. Și adevărind pe acest apostolesc al **Cart. 8**, zice: forma cea veche se va păzi ca nu mai puțin¹⁹ de trei episcopi să fie de ajuns la hirotonia episcopului, mitropolitul

¹⁷ Iar episcopii cei ce se hirotonesesc trebuie a fi trecuți cu vârsta, adică numai puțin de 50 de ani afară numai dacă în vreo mică eparhie nu se află cineva trecut cu vârsta după rânduielele cele apostolești, cartea a doua cap. 1 și după epistola 52 a Sfântului Ciprian. Ori și peste treizeci de ani după nearaua 137 a lui Iustinian.

¹⁸ Iar episcopul se hotărăște de împărații Leon și Constantin așa: „Episcopul este luător aminte și purtător de grijă al tuturor sufletelor celor ce se adună în bisericele eparhiei sale, având putere săvârșitoare peste prezbiter, diacon, anagnost, și psalt (cântăreț) și monah. Iar însușirea episcopului este cu cei smeriți adică a se împreună smeri, iar pe cei ce se mândresc a-i defăima... Și mai întâi a se primejdui pentru turmă și pe strâmtorarea acelor a sa chinuire a o face (în pravilele împăraților 8, foaia 92 a cărții, a 2-a a lui Ghiur). Iar mitropolit pentru aceasta se numește episcopul, după Gavriil al Filadelfiei (în cuvântul pentru preoție), pentru că este ca maica cetății sale, pe care este dator a o hrăni duhovnicește cu învățăturile și cu viața și cu sfinte năravurile sale, și cu veniturile eparhiei sale”. Vezi și la **Apost. 58**. Iar cum că obiceiul prea folositor a urma în biserica lui Dumnezeu, cei ce urmau a se hirotoni episcopi, a se face întâi monahi apoi a se face episcopi, vezi la subînsemnarea **Apost. 51**.

¹⁹ Poate pentru aceasta au zis nu mai puțin de trei, nu împotrindu-se canonului apostolesc ci pentru că în vremurile acelea era mai multă mulțimea episcopilor ...continuă la pag. 31

CUPRINS DETALIAT

Către cititori.....	7
Ce este canonul?.....	15
Principii ale legislației canonice.....	17
Dumnezeieștile Canoane sunt mai tari decât împărăteștile legi.....	20
CANOANELE APOSTOLICE.....	23
Cuvânt înainte.....	24
Canoanele sfinților și întru tot lăudaților apostoli.....	28
Apost. 1 Hirotonia episcopului.....	28
Apost. 2 Hirotonia preotului și a diaconului.....	31
Apost. 3 Prinoase la Altar.....	32
Apost. 4 Prinoase pentru cler.....	34
Apost. 5 Soțiile clericilor.....	35
Apost. 6 Preoția și grijile lumesti.....	37
Apost. 7 Prăznuirea Paștilor.....	37
Apost. 8 Împărtășirea clericilor.....	41
Apost. 9 Împărtășirea credincioșilor.....	42
Apost. 10 Afurisirea celor ce se roagă cu cei afurisiți.....	44
Apost. 11 Osândirea comuniunii cu cei caterisiți.....	45
Apost. 12 Scrisori canonice de recomandare.....	45
Apost. 13 Prelungirea afurisirii.....	47
Apost. 14 Mutarea episcopilor.....	48
Apost. 15 Mutarea clericilor.....	49
Apost. 16 Mutarea clericilor.....	50
Apost. 17 Căsătoria clericilor.....	51
Apost. 18 Soția preotului să fie fecioară.....	52
Apost. 19 Impedimente de înrudire la căsătoria clericilor.....	52
Apost. 20 Oprirea clericilor de a da giruri.....	53
Apost. 21 Clerici fameni.....	55
Apost. 22 Mireanul care se castrează nu se poate face preot.....	55

Apost. 23 Clericul care se castrează să se caterisească.....	56
Apost. 24 Mireanul care se castrează să se afurisească.....	57
Apost. 25 Să nu se pedepsească de două ori aceeași faptă.....	57
Apost. 26 Preoții să nu se căsătorească după hirotonie.....	59
Apost. 27 Clericii care lovesc se caterisesc.....	60
Apost. 28 Cel caterisit se afurisește dacă slujește.....	61
Apost. 29 Osândirea simoniei.....	64
Apost. 30 Osândirea traficului de influență.....	65
Apost. 31 Osândirea schismaticilor.....	66
Apost. 32 Ridicarea afurisirii.....	68
Apost. 33 Scrisorile canonice de preoție.....	70
Apost. 34 Autocefalia și autonomia.....	71
Apost. 35 Independența eparhială.....	72
Apost. 36 Clericii care nu primesc numirea.....	74
Apost. 37 Întrunirea sinoadelor locale.....	75
Apost. 38 Episcopul este economul lucrurilor bisericești.....	77
Apost. 39 Clerul să asculte de episcopul lor.....	77
Apost. 40 Avera episcopului.....	78
Apost. 41 Episcopul este economul lucrurilor bisericești.....	80
Apost. 42 Osândirea jocurilor de noroc.....	81
Apost. 43 Osândirea jocurilor de noroc.....	81
Apost. 44 Osândirea luării de camătă.....	82
Apost. 45 Rugăciunea cu ereticii.....	83
Apost. 46 Botezul ereticilor nu este primit.....	84
Apost. 47 Botezul al doilea.....	86
Apost. 48 Ruperea căsniciei.....	91
Apost. 49 Botezul.....	94
Apost. 50 Botezul.....	97
Apost. 51 Înfrânarea nechibzuită de la mâncare și nuntă.....	102
Apost. 52 Primirea păcătoșilor ce se pocăiesc.....	104
Apost. 53 Înfrânarea nechibzuită de la mâncare.....	107
Apost. 54 Intrarea clericilor în cârciumi.....	107
Apost. 55 Defăimarea episcopului.....	108
Apost. 56 Defăimarea clericilor.....	109

Apost. 57 Defăimarea handicapatilor.....	109
Apost. 58 Nepurtarea de grijă a clerului față de popor.....	110
Apost. 59 Ajutorarea clericilor săraci.....	111
Apost. 60 Cărțile eretice.....	112
Apost. 61 Oprirea de la hirotonie.....	114
Apost. 62 Lepădarea de Hristos sau clericat.....	115
Apost. 63 Cărnuri oprite.....	116
Apost. 64 Posturi oprite.....	117
Apost. 65 Rugăciunea cu ereticii.....	118
Apost. 66 Uciderea.....	119
Apost. 67 Siluirea fecioarelor.....	120
Apost. 68 Hirotonia a doua.....	120
Apost. 69 Posturi obligatorii.....	121
Apost. 70 Osândirea prăznuirii și postirii cu iudeii.....	125
Apost. 71 Prinoase date la altarele păgânilor și iudeilor.....	126
Apost. 72 Furtul din biserică.....	127
Apost. 73 Furtul vaselor sfințite.....	127
Apost. 74 Judecarea episcopului.....	128
Apost. 75 Mărturia împotriva episcopului.....	129
Apost. 76 Episcopia nu se moștenește.....	130
Apost. 77 Defectele fizice la hirotonie.....	131
Apost. 78 Defectele fizice la hirotonie.....	132
Apost. 79 Hirotonia demonizatului.....	132
Apost. 80 Hirotonia celui de curând botezat.....	133
Apost. 81 Preoția și grijile lumești.....	134
Apost. 82 Hirotonia slugilor.....	135
Apost. 83 Preoția și grijile lumești.....	136
Apost. 84 Prihănirea stăpânirii fără dreptate.....	138
Apost. 85 Cărțile canonice.....	138
CANOANELE SINOADELOR ECUMENICE.....	145
Canoanele Sinodului I Ecumenic.....	146
Sinod I. 1 Despre castrare (scopire).....	152
Sinod I. 2 Hirotonia celui de curând botezat.....	153
Sinod I. 3 Femeia care poate sluji clericilor.....	155

Sinod I. 4 Hirotonia episcopului.....	156
Sinod I. 5 Primirea celor neîmpărtășiți.....	156
Sinod I. 6 Hirotonia episcopului.....	158
Sinod I. 7 Cinstea patriarhului Ierusalimului.....	161
Sinod I. 8 Hirotesia navatienilor.....	163
Sinod I. 9 Hirotonia clericilor.....	165
Sinod I. 10 Hirotonia celor ce s-au lepădat de Hristos.....	166
Sinod I. 11 Primirea celor ce s-au lepădat de Hristos.....	167
Sinod I. 12 Primirea celor ce s-au lepădat de Hristos.....	168
Sinod I. 13 Împărtășirea pe patul de moarte.....	170
Sinod I. 14 Căderea din credință a catehumenilor.....	171
Sinod I. 15 Mutarea clericilor.....	173
Sinod I. 16 Primirea clericilor din altă eparhie.....	174
Sinod I. 17 Osândirea luării de camătă.....	174
Sinod I. 18 Împărtășirea clericilor.....	175
Sinod I. 19 Botezul ereticilor.....	176
Sinod I. 20 Plecarea genunchilor Duminică.....	178
Canoanele Sinodului II Ecumenic.....	181
Sinod II. 1 Recunoașterea Sinodului I.....	183
Sinod II. 2 Ocârmuirea episcopilor.....	184
Sinod II. 3 Patriarhul Constantinopolului.....	186
Sinod II. 4 Maxim Cinicul.....	187
Sinod II. 5 Tomul apusenilor și al celor din Antiohia.....	188
Sinod II. 6 Judecarea episcopului.....	189
Sinod II. 7 Primirea ereticilor.....	192
Canoanele Sinodului III Ecumenic.....	196
Sinod III. 1 Apostazia episcopului.....	199
Sinod III. 2 Apostazia episcopului.....	200
Sinod III. 3 Nesupunerea clerului față de episcopul apostaziat.....	201
Sinod III. 4 Apostazia clericilor.....	201
Sinod III. 5 Neprimirea clericilor caterisiți.....	202
Sinod III. 6 Întărirea sinodului din Efes.....	202
Sinod III. 7 Interzicerea altui Crez.....	202
Sinod III. 8 Independența eparhială.....	206

Sinod III. 9 Epistola Sinodului III Ecumenic către Sinodul din Pamfilia pentru Eustatie cel făcut lor mitropolit.....	209
Canoanele Sinodului IV Ecumenic.....	212
Sinod IV. 1 Recunoașterea sinoadelor anterioare.....	214
Sinod IV. 2 Osândirea simoniei.....	214
Sinod IV. 3 Preoția și grijile lumești.....	215
Sinod IV. 4 Treburi bisericești și mănăstirești.....	216
Sinod IV. 5 Mutarea episcopilor și clericilor.....	217
Sinod IV. 6 Hirotonia cu neatârnavare.....	217
Sinod IV. 7 Grijile lumești (monahi și preoți).....	218
Sinod IV. 8 Supunerea preoților față de episcop.....	219
Sinod IV. 9 Judecata între clerici.....	220
Sinod IV. 10 Preotul este numai la o biserică.....	221
Sinod IV. 11 Epistolii pentru săraci.....	223
Sinod IV. 12 Împărțirea eparhiilor.....	224
Sinod IV. 13 Primirea clericilor străini.....	224
Sinod IV. 14 Căsătoria clericilor.....	225
Sinod IV. 15 Hirotonia diaconițelor.....	226
Sinod IV. 16 Căsătoria celor afierosiți Domnului.....	226
Sinod IV. 17 Înstrăinarea parohiilor.....	227
Sinod IV. 18 Jurămintele lumești.....	228
Sinod IV. 19 Întrunirea sinoadelor locale.....	229
Sinod IV. 20 Mutarea clericilor.....	229
Sinod IV. 21 Judecarea clericilor.....	230
Sinod IV. 22 Avera episcopului.....	230
Sinod IV. 23 Clerici fără scrisoare de încredințare.....	231
Sinod IV. 24 Consfințirea mănăstirilor.....	231
Sinod IV. 25 Hirotonia episcopului.....	233
Sinod IV. 26 Numirea iconomului.....	234
Sinod IV. 27 Răpirea femeilor.....	235
Sinod IV. 28 Patriarhul Constantinopolului.....	235
Sinod IV. 29 Pogorârea din treapta episcopatului.....	239
Sinod IV. 30 Episcopii Egiptului.....	239
Canoanele Sinodului V-VI Ecumenic.....	241

Sinod VI. 1 Recunoașterea sinoadelor anterioare.....	247
Sinod VI. 2 Recunoașterea sinoadelor anterioare.....	252
Sinod VI. 3 Nunta a doua a clericilor.....	254
Sinod VI. 4 Preacurvia cu monahiile.....	257
Sinod VI. 5 Femeia care poate sluji clericilor.....	257
Sinod VI. 6 Căsătoria înainte de hirotonie.....	258
Sinod VI. 7 Cel hirotonit să-și păstreze așezarea rangului.....	258
Sinod VI. 8 Întrunirea sinoadelor locale.....	260
Sinod VI. 9 Clericul să nu aibă cârciumă.....	260
Sinod VI. 10 Osândirea luării de camătă.....	261
Sinod VI. 11 Interzisă părtășia cu iudeii.....	261
Sinod VI. 12 Viețuirea arhiereului cu soția lui.....	261
Sinod VI. 13 Viețuirea clericilor cu soțiile lor.....	263
Sinod VI. 14 Vârsta pentru hirotonie.....	266
Sinod VI. 15 Vârsta pentru hirotonie.....	267
Sinod VI. 16 Numărul diaconilor în cetăți.....	267
Sinod VI. 17 Mutarea clericilor.....	269
Sinod VI. 18 Mutarea clericilor.....	270
Sinod VI. 19 Propovăduirea clericilor.....	270
Sinod VI. 20 Propovăduirea episcopului.....	271
Sinod VI. 21 Pocăința preoților.....	272
Sinod VI. 22 Osândirea simoniei.....	273
Sinod VI. 23 Osândirea simoniei.....	274
Sinod VI. 24 Osândirea jocurilor și dansurilor.....	274
Sinod VI. 25 Înstrăinarea parohiilor.....	275
Sinod VI. 26 Căsătoria clericilor.....	275
Sinod VI. 27 Îmbrăcăminte clericilor.....	276
Sinod VI. 28 Prinoase aduse la Altar.....	277
Sinod VI. 29 Despre Sf. Jertfă și Împărtășanie.....	278
Sinod VI. 30 Viețuirea arhiereilor cu soțiile lor.....	279
Sinod VI. 31 Săvârșirea Sfintelor Taine.....	280
Sinod VI. 32 Săvârșirea Sfintei Taine.....	280
Sinod VI. 33 Hirotonia rudelor.....	282
Sinod VI. 34 Jurăminte lumești.....	283

Sinod VI. 35 Averele episcopului.....	284
Sinod VI. 36 Patriarhul Constantinopolului.....	284
Sinod VI. 37 Episcop fără eparhie.....	284
Sinod VI. 38 Înnoirea cetăților.....	285
Sinod VI. 39 Ocârmuirea episcopului.....	286
Sinod VI. 40 Intrarea în monahism.....	287
Sinod VI. 41 Viața pustnicească.....	288
Sinod VI. 42 Viața pustnicească.....	290
Sinod VI. 43 Intrarea în monahism.....	290
Sinod VI. 44 Curvia monahilor.....	292
Sinod VI. 45 Intrarea femeilor în monahism.....	292
Sinod VI. 46 Petrecerea monahală.....	295
Sinod VI. 47 Înnoptarea în mănăstiri.....	295
Sinod VI. 48 Soțiile clericilor.....	296
Sinod VI. 49 Consfințirea mănăstirilor.....	296
Sinod VI. 50 Osândirea jocurilor de noroc.....	297
Sinod VI. 51 Osândirea teatrelor.....	297
Sinod VI. 52 Liturghia Celor mai înainte Sfințite.....	298
Sinod VI. 53 Căsătorii oprite.....	299
Sinod VI. 54 Căsătorii oprite.....	300
Sinod VI. 55 Postul Paștelui.....	301
Sinod VI. 56 Postul Paștelui.....	301
Sinod VI. 57 Prinoase la Altar.....	302
Sinod VI. 58 Împărțășirea mirenilor.....	302
Sinod VI. 59 Săvârșirea Sfintelor Taine.....	303
Sinod VI. 60 Falșii demonizați.....	304
Sinod VI. 61 Mergerea la vrăjitori.....	304
Sinod VI. 62 Viețuirea creștină.....	306
Sinod VI. 63 Vieți ale sfinților false.....	308
Sinod VI. 64 Predica mireanului.....	308
Sinod VI. 65 Oprirea obiceiurilor păgânești.....	309
Sinod VI. 66 Săptămâna Luminată.....	310
Sinod VI. 67 Mâncăruri oprite.....	311
Sinod VI. 68 Cărțile bisericesti.....	311

Sinod VI. 69 Intrarea în Sfântul Altar.....	312
Sinod VI. 70 Femeia în biserică.....	313
Sinod VI. 71 Oprirea obiceiurilor păgânești.....	313
Sinod VI. 72 Căsătorii oprite.....	314
Sinod VI. 73 Cinstirea crucii.....	315
Sinod VI. 74 Agape în biserică.....	315
Sinod VI. 75 Cântarea în biserică.....	316
Sinod VI. 76 Comerțul în biserică.....	318
Sinod VI. 77 Baia creștinilor.....	319
Sinod VI. 78 Catehumenii.....	320
Sinod VI. 79 Obiceiuri la Nașterea Domnului.....	320
Sinod VI. 80 Lipsa de la Liturghie.....	321
Sinod VI. 81 Cântarea Trisaghiului.....	322
Sinod VI. 82 Icoana Mântuitorului.....	323
Sinod VI. 83 Împărțășirea morților.....	324
Sinod VI. 84 Botezul pruncilor.....	324
Sinod VI. 85 Eliberarea robilor.....	325
Sinod VI. 86 Casele de toleranță.....	325
Sinod VI. 87 Ruperea căsnicieii.....	325
Sinod VI. 88 Animalele în biserică.....	327
Sinod VI. 89 Săptămâna Patimilor.....	327
Sinod VI. 90 Plecarea genunchilor duminica.....	329
Sinod VI. 91 Avortul.....	330
Sinod VI. 92 Răpirea femeilor.....	330
Sinod VI. 93 Căsătorii oprite.....	330
Sinod VI. 94 Jurămintele.....	332
Sinod VI. 95 Primirea ereticilor.....	332
Sinod VI. 96 Viețuirea creștină.....	334
Sinod VI. 97 Sfintele locuri.....	335
Sinod VI. 98 Căsătorii oprite.....	335
Sinod VI. 99 Prinoase la Altar.....	336
Sinod VI. 100 Paza simțurilor.....	337
Sinod VI. 101 Împărțășirea creștinilor.....	337
Sinod VI. 102 Spovedirea creștinilor.....	338

Canoanele Sinodului VII Ecumenic.....	341
Sinod VII. 1 Recunoașterea sinoadelor anterioare.....	344
Sinod VII. 2 Hirotonia episcopului.....	350
Sinod VII. 3 Hirotonia.....	351
Sinod VII. 4 Osândirea simoniei.....	352
Sinod VII. 5 Osândirea simoniei.....	353
Sinod VII. 6 Întrunirea sinoadelor locale.....	356
Sinod VII. 7 Consfințirea bisericilor.....	356
Sinod VII. 8 Falșii creștini.....	358
Sinod VII. 9 Cărțile eretice.....	359
Sinod VII. 10 Părăsirea parohiilor de clerici.....	359
Sinod VII. 11 Episcopul este iconomul lucrurilor bisericești.....	360
Sinod VII. 12 Înstrăinarea averilor bisericești.....	361
Sinod VII. 13 Înstrăinarea averilor bisericești.....	362
Sinod VII. 14 Hirotesia citeților.....	363
Sinod VII. 15 Preotul este numai la o biserică.....	364
Sinod VII. 16 Îmbrăcămintea clericilor.....	364
Sinod VII. 17 Treburi bisericești și mănăstirești.....	365
Sinod VII. 18 Femeia care poate sluji episcopilor.....	366
Sinod VII. 19 Osândirea simoniei.....	366
Sinod VII. 20 Petrecerea monahală.....	367
Sinod VII. 21 Petrecerea monahală.....	369
Sinod VII. 22 Viețuirea creștină.....	370
CANOANELE SINOADELOR LOCALE.....	373
Canoanele Sinodului I-II din Constantinopol.....	374
Sinod 1&2. 1 Consfințirea mănăstirilor.....	375
Sinod 1&2. 2 Petrecerea monahală (tunderea schimnicului).....	377
Sinod 1&2. 3 Petrecerea monahală.....	378
Sinod 1&2. 4 Petrecerea monahală.....	379
Sinod 1&2. 5 Petrecerea monahală.....	380
Sinod 1&2. 6 Petrecerea monahală.....	381
Sinod 1&2. 7 Episcopul este economul lucrurilor bisericești.....	382
Sinod 1&2. 8 Despre castrare.....	382
Sinod 1&2. 9 Clericii care lovesc se caterisesc.....	383

Sinod 1&2. 10 Furtul din biserică.....	384
Sinod 1&2. 11 Preoția și grijile lumești.....	386
Sinod 1&2. 12 Săvârșirea Sfințelor Taine.....	387
Sinod 1&2. 13 Despărțirea de ierarh.....	387
Sinod 1&2. 14 Despărțirea de ierarh.....	388
Sinod 1&2. 15 Despărțirea de ierarh.....	389
Sinod 1&2. 16 Nepurtarea de grijă a clerului față de popor.....	390
Sinod 1&2. 17 Hirotonia episcopului.....	390
Canoanele Sinodului adunat în Sfânta Sofia.....	392
Sofia 1 Recunoașterea caterisirilor.....	394
Sofia 2 Renunțarea la rang.....	395
Sofia 3 Defăimarea episcopului.....	396
Canoanele Sinodului adunat în Calcedon.....	398
Calc. 1 Botezul ereticilor și schismaticilor.....	400
Canoanele Sinodului adunat în Ancira.....	404
Anc. 1 Lepădarea de Hristos a clericilor.....	404
Anc. 2 Lepădarea de Hristos a clericilor.....	405
Anc. 3 Mărturisitorii credinței.....	405
Anc. 4 Primirea celor ce s-au lepădat de Hristos.....	406
Anc. 5 Primirea celor ce s-au lepădat de Hristos.....	407
Anc. 6 Primirea celor ce s-au lepădat de Hristos.....	408
Anc. 7 Primirea celor ce s-au lepădat de Hristos.....	408
Anc. 8 Primirea celor ce s-au lepădat de Hristos.....	409
Anc. 9 Primirea celor ce s-au lepădat de Hristos.....	409
Anc. 10 Căsătoria după hirotonie.....	410
Anc. 11 Răpirea femeilor.....	410
Anc. 12 Hirotonia preotului și a diaconului.....	410
Anc. 13 Hirotonia de horepiscopi.....	411
Anc. 14 Înfrânarea nechibzuită de la mâncare.....	411
Anc. 15 Instrăinarea averilor bisericești.....	411
Anc. 16 Păcătuirea cu dobitoacele.....	412
Anc. 17 Păcătuirea cu dobitoacele.....	413
Anc. 18 Neprimirea episcopului la epahii.....	413
Anc. 19 Căsătoria celor afierosiți Domnului.....	414

Anc. 20 Preacurvia.....	415
Anc. 21 Curvia și avortul.....	415
Anc. 22 Uciderea.....	416
Anc. 23 Uciderea.....	416
Anc. 24 Osândirea vrăjitoriei și mergerea la vrăjitori.....	417
Anc. 25 Curvia cu sora logodnicei.....	417
Canoanele Sinodului adunat în Neoezareea.....	418
Neocez. 1 Preoții să nu se căsătorească după hirotonie.....	418
Neocez. 2 Căsătoria cu frați sau surori.....	418
Neocez. 3 Nunta a treia.....	419
Neocez. 4 Osândirea poftii desfrânării.....	420
Neocez. 5 Căderea în păcat a catehumenilor.....	420
Neocez. 6 Botezul femeii însărcinate.....	421
Neocez. 7 Nunta a doua: clericul să nu se ospăteze.....	421
Neocez. 8 Curvia soției înainte și după hirotonie.....	422
Neocez. 9 Curvia preotului.....	422
Neocez. 10 Curvia diaconului.....	423
Neocez. 11 Vârsta pentru hirotonie.....	423
Neocez. 12 Cel ce s-a botezat de nevoie să nu se preoțească.....	423
Neocez. 13 Slujirea clericului în cetate.....	424
Neocez. 14 Horepiscopii sunt chipul celor 70 de apostoli.....	424
Neocez. 15 Numărul diaconilor în cetăți.....	424
Canoanele Sinodului adunat în Gangra.....	425
Gang. 1 Prihănirea nunții legiute.....	426
Gang. 2 Prihănirea celor ce mănâncă carne.....	427
Gang. 3 Osândirea defăimării stăpânului.....	427
Gang. 4 Osândirea celor ce defaimă preoții însurați.....	428
Gang. 5 Defăimarea bisericii.....	428
Gang. 6 Osândirea schismaticilor.....	428
Gang. 7 Episcopul este economul lucrurilor bisericesti.....	429
Gang. 8 Episcopul este economul lucrurilor bisericesti.....	429
Gang. 9 Înfrânarea nechibzuită de la nuntă.....	429
Gang. 10 Prihănirea nunții legiute.....	429
Gang. 11 Agape în biserică.....	430

Gang. 12 Osândirea falsei nevoințe prin îmbrăcăminte.....	430
Gang. 13 Osândirea falsei nevoințe prin îmbrăcăminte.....	430
Gang. 14 Părăsirea soțului.....	431
Gang. 15 Părăsirea copiilor.....	431
Gang. 16 Părăsirea părinților.....	431
Gang. 17 Osândirea tunderii părului la femei.....	432
Gang. 18 Posturi oprite.....	433
Gang. 19 Posturi obligatorii.....	433
Gang. 20 Defăimarea bisericii.....	433
Gang. 21 Osândirea exceselor.....	434
Canoanele Sinodului adunat în Antiohia.....	435
Ant. 1 Prăznuirea Paștilor.....	435
Ant. 2 Împărtășirea credincioșilor.....	436
Ant. 3 Mutarea clericilor.....	437
Ant. 4 Cel caterisit nu are voie să slujească.....	438
Ant. 5 Osândirea schismaticilor.....	439
Ant. 6 Primirea celor neîmpărtășiți.....	439
Ant. 7 Scrisori canonice de recomandare.....	440
Ant. 8 Scrisori canonice de recomandare.....	440
Ant. 9 Autocefalia și autonomia.....	440
Ant. 10 Hirotonia de horepiscopi.....	441
Ant. 11 Mergerea clericilor la dregători lumești.....	441
Ant. 12 Mergerea clericilor caterisiți la dregători lumești.....	442
Ant. 13 Mutarea episcopilor.....	442
Ant. 14 Judecarea episcopului.....	443
Ant. 15 Judecarea episcopului.....	443
Ant. 16 Mutarea episcopilor.....	444
Ant. 17 Clericii care nu primesc numirea.....	444
Ant. 18 Clericii care nu primesc numirea.....	444
Ant. 19 Hirotonia episcopului.....	445
Ant. 20 Întrunirea sinoadelor locale.....	445
Ant. 21 Mutarea episcopilor.....	446
Ant. 22 Independența eparhială.....	446
Ant. 23 Episcopia nu se moștenește.....	447

Ant. 24 Episcopul este economul lucrurilor bisericești.....	447
Ant. 25 Episcopul este economul lucrurilor bisericești.....	447
Canoanele Sinodului adunat în Laodicea.....	449
Laod. 1 Nunta a doua.....	449
Laod. 2 Pocăința păcătoșilor.....	450
Laod. 3 Hirotonia celui de curând botezat.....	450
Laod. 4 Osândirea luării de camătă.....	450
Laod. 5 Hirotonia episcopului.....	451
Laod. 6 Rugăciunea cu ereticii.....	451
Laod. 7 Primirea ereticilor.....	451
Laod. 8 Primirea ereticilor.....	452
Laod. 9 Rugăciunea cu ereticii.....	452
Laod. 10 Căsătoria cu ereticii.....	453
Laod. 11 Despre femeile ce se zic prezbitere.....	453
Laod. 12 Hirotonia episcopului.....	454
Laod. 13 Hirotonia episcopului.....	454
Laod. 14 Trimiterea Sfintelor Taine.....	454
Laod. 15 Cântarea în biserică.....	455
Laod. 16 Citirea evangheliei.....	455
Laod. 17 Citirea în biserică.....	456
Laod. 18 Citirea în biserică.....	456
Laod. 19 Rânduiala Liturghiei.....	457
Laod. 20 Cinstirea rangului.....	458
Laod. 21 Îndatoririle slujitorului.....	458
Laod. 22 Îndatoririle slujitorului.....	459
Laod. 23 Îndatoririle slujitorului.....	459
Laod. 24 Intrarea clericilor în cârciumi.....	459
Laod. 25 Îndatoririle slujitorului.....	459
Laod. 26 Hirotonia clericilor.....	460
Laod. 27 Agape în biserică.....	460
Laod. 28 Agape în biserică.....	460
Laod. 29 Cinstirea duminicii.....	460
Laod. 30 Baia creștinilor.....	461
Laod. 31 Căsătoria cu ereticii.....	461

Laod. 32 Rugăciunea cu ereticii.....	462
Laod. 33 Rugăciunea cu ereticii.....	462
Laod. 34 Părăsirea bisericii de creștini.....	462
Laod. 35 Părăsirea bisericii de creștini.....	462
Laod. 36 Mergerea la vrăjitori.....	464
Laod. 37 Osândirea prăznuirii cu păgânii.....	464
Laod. 38 Osândirea prăznuirii cu păgânii.....	464
Laod. 39 Osândirea prăznuirii cu păgânii.....	464
Laod. 40 Participarea la sinod.....	464
Laod. 41 Scrisori canonice de recomandare.....	465
Laod. 42 Scrisori canonice de recomandare.....	465
Laod. 43 Rânduiala slujitorului.....	465
Laod. 44 Intrarea în Sfântul Altar.....	465
Laod. 45 Botezul în postul mare.....	465
Laod. 46 Catehumenii.....	466
Laod. 47 Catehumenii.....	466
Laod. 48 Botezul.....	467
Laod. 49 Liturgia Celor mai înainte Sfințite.....	467
Laod. 50 Rânduieli în postul mare.....	468
Laod. 51 Rânduieli în postul mare.....	468
Laod. 52 Rânduieli în postul mare.....	469
Laod. 53 Osândirea jocurilor și dansurilor.....	469
Laod. 54 Osândirea jocurilor și dansurilor.....	469
Laod. 55 Osândirea jocurilor și dansurilor.....	469
Laod. 56 Rânduiala intrării în Sf. Altar.....	470
Laod. 57 Horepiscopi.....	470
Laod. 58 Săvârșirea Sfintelor Taine.....	471
Laod. 59 Cărțile canonice.....	471
Laod. 60 Cărțile canonice.....	471
Canoanele Sinodului adunat în Sardicia.....	473
Sard. 1 Mutarea episcopilor.....	476
Sard. 2 Mutarea episcopilor.....	477
Sard. 3 Independența eparhială.....	478
Sard. 4 Judecarea episcopului.....	479

Sard. 5 Judecarea episcopului.....	480
Sard. 6 Hirotonia episcopului.....	480
Sard. 7 Mergerea clericilor la dregători lumești.....	482
Sard. 8 Mergerea clericilor la dregători lumești.....	483
Sard. 9 Mergerea clericilor la dregători lumești.....	483
Sard. 10 Hirotonia celui de curând botezat.....	484
Sard. 11 Propovăduirea episcopului în alte eparhii.....	485
Sard. 12 Strângerea de ajutoare.....	487
Sard. 13 Recunoașterea excomunicării (afurisirii).....	488
Sard. 14 Recurs la afurisire.....	489
Sard. 15 Mutarea clericilor.....	491
Sard. 16 Mutarea clericilor.....	491
Sard. 17 Episcopul izgonit pe nedrept.....	491
Sard. 18 Întoarcerea clericilor la bisericile lor.....	492
Sard. 19 Întărirea canoanelor sinodului.....	493
Sard. 20 Mergerea clericilor la dregători lumești.....	493
Canoanele Sinodului al doilea adunat în Constantinopol.....	495
Const. 1 Hirotonia episcopului.....	496
Const. 2 Judecarea episcopului.....	496
Canoanele Sinodului adunat în Cartagina.....	497
Cart. 1 Întărirea Sinodului 1 ecumenic.....	498
Cart. 2 Păzirea dogmei Sfintei Treimi.....	499
Cart. 3 Viețuirea clericilor.....	499
Cart. 4 Viețuirea clericilor cu soțiile lor.....	500
Cart. 5 Osândirea luării de camătă.....	501
Cart. 6 Interzicerea unor slujiri preoților.....	502
Cart. 7 Împărtășirea pe patul de moarte.....	503
Cart. 8 Judecarea clericilor.....	504
Cart. 9 Recunoașterea caterisirilor.....	504
Cart. 10 Osândirea schismaticilor.....	504
Cart. 11 Despărțirea de ierarh.....	505
Cart. 12 Judecarea episcopului și clericilor.....	505
Cart. 13 Hirotonia episcopului.....	506
Cart. 14 Judecarea clericilor.....	507

Cart. 15 Judecarea clericilor.....	508
Cart. 16 Judecarea clericilor.....	508
Cart. 17 Viețuirea creștină.....	508
Cart. 18 Preoția și grijile lumești.....	509
Cart. 19 Căsătoria înainte de hirotonie.....	509
Cart. 20 Osândirea luării de camătă.....	510
Cart. 21 Vârsta pentru hirotonie.....	510
Cart. 22 Închinarea anagnoștilor.....	510
Cart. 23 Locurile depărtate să aibă mitropolit.....	510
Cart. 24 Hirotonia episcopului.....	511
Cart. 25 Împărtășirea morților.....	511
Cart. 26 Întrunirea sinoadelor locale.....	512
Cart. 27 Judecarea episcopului.....	513
Cart. 28 Judecarea clericilor.....	514
Cart. 29 Căsătoria cu ereticii.....	514
Cart. 30 Testamentul clericilor.....	515
Cart. 31 Scrisori canonice de recomandare.....	515
Cart. 32 Cărțile canonice.....	516
Cart. 33 Soțiile clericilor.....	516
Cart. 34 Înstrăinarea averilor bisericesti.....	517
Cart. 35 Hirotonia a doua.....	518
Cart. 36 Judecarea clericilor.....	518
Cart. 37 Ridicarea afurisirii.....	519
Cart. 38 Judecarea clericilor.....	519
Cart. 39 Refuzul ridicării în treaptă.....	520
Cart. 40 Avera clericilor.....	520
Cart. 41 Înstrăinarea averilor bisericesti.....	521
Cart. 42 Părăsirea copiilor.....	522
Cart. 43 Oprirea de la hirotonie.....	522
Cart. 44 Prinoase la Altar.....	522
Cart. 45 Intrarea clericilor la văduve și fecioare.....	523
Cart. 46 Osândirea numirilor înalte.....	523
Cart. 47 Intrarea clericilor în cârciumi.....	524
Cart. 48 Parastasul.....	524

Cart. 49 Agape în biserică.....	525
Cart. 50 Interzicerea unor slujiri preoților.....	525
Cart. 51 Consfințirea fecioarelor.....	526
Cart. 52 Botezul pe patul de moarte.....	526
Cart. 53 Primirea păcătoșilor ce se pocăiesc.....	527
Cart. 54 Citirea vieților sfinților.....	527
Cart. 55 Botezul ereticilor.....	528
Cart. 56 Despre Sf. Jertfă și Împărtășanie.....	529
Cart. 57 Botezul și hirotonia a doua.....	530
Cart. 58 Hirotonia episcopului.....	530
Cart. 59 Hirotonia episcopului.....	530
Cart. 60 Întrunirea sinoadelor locale.....	531
Cart. 61 Întrunirea sinoadelor locale.....	532
Cart. 62 Autocefalia și autonomia.....	532
Cart. 63 Mutarea clericilor.....	533
Cart. 64 Hirotonia episcopului.....	533
Cart. 65 Împărțirea eparhiilor.....	534
Cart. 66 Primirea ereticilor.....	535
Cart. 67 Distrugerea capiștelor.....	537
Cart. 68 Judecarea creștinilor.....	537
Cart. 69 Viețuirea creștină.....	538
Cart. 70 Viețuirea creștină.....	539
Cart. 71 Judecarea clericilor.....	539
Cart. 72 Primirea păcătoșilor ce se pocăiesc.....	540
Cart. 73 Eliberarea robilor.....	540
Cart. 74 Tulburarea bisericii.....	541
Cart. 75 Purtarea față de donatiști.....	541
Cart. 76 Căutarea maximianiștilor.....	542
Cart. 77 Primirea ereticilor.....	542
Cart. 78 Primirea ereticilor.....	543
Cart. 79 Nepurtarea de grijă a clerului față de popor.....	544
Cart. 80 Botezul pruncilor.....	545
Cart. 81 Prăznuire Paștilor.....	545
Cart. 82 Propovăduirea episcopului în alte eparhii.....	546

Cart. 83 Angajarea de apărători.....	546
Cart. 84 Întrunirea sinoadelor locale.....	547
Cart. 85 Întrunirea sinoadelor locale.....	547
Cart. 86 Tulburarea bisericii.....	548
Cart. 87 Judecarea clericilor.....	549
Cart. 88 Treburi bisericești și mănăstirești.....	549
Cart. 89 Averele episcopului.....	549
Cart. 90 Eliberarea robilor.....	550
Cart. 91 Ridicarea bisericilor.....	550
Cart. 92 Distrugerea capiștelor.....	551
Cart. 93 Iscălire în numele sinodului.....	551
Cart. 94 Sinodul să fie întărit de iscăliturile tuturor episcopilor.....	552
Cart. 95 Respectarea întâietății.....	553
Cart. 96 Judecarea episcopului.....	553
Cart. 97 Scrisorile canonice de recomandare.....	554
Cart. 98 Mutarea clericilor.....	554
Cart. 99 Întâlnirea episcopilor cu donatiștii.....	554
Cart. 100 Trimiterea de cărți poruncitoare.....	555
Cart. 101 Pedepse pentru hirotonia ereticilor.....	556
Cart. 102 Moștenirile ereticilor.....	557
Cart. 103 Aducerea în sânul Bisericii a donatiștilor.....	558
Cart. 104 Întrunirea sinoadelor locale.....	559
Cart. 105 Alegerea judecătorilor.....	559
Cart. 106 Numirea de executori.....	560
Cart. 107 Angajarea de apărători.....	560
Cart. 108 Împuternicirea locțiitorilor.....	560
Cart. 109 Împărțirea eparhiilor.....	561
Cart. 110 Primirea ereticilor.....	561
Cart. 111 Judecarea episcopului.....	562
Cart. 112 Pacea între biserici.....	562
Cart. 113 Ruperea căsniciei.....	563
Cart. 114 Citirea în biserică.....	563
Cart. 115 Judecarea clericilor.....	564
Cart. 116 Scrisori canonice de recomandare.....	564

Cart. 117 Mergerea clericilor la dregători lumești.....	564
Cart. 118 Judecarea clericilor.....	565
Cart. 119 Primirea în biserică.....	565
Cart. 120 Păcatul strămoșesc.....	566
Cart. 121 Păcatul strămoșesc.....	567
Cart. 122 Darul lui Dumnezeu.....	568
Cart. 123 Darul lui Dumnezeu.....	569
Cart. 124 Darul lui Dumnezeu.....	570
Cart. 125 Darul lui Dumnezeu.....	572
Cart. 126 Rugăciunea Domnească.....	573
Cart. 127 Rugăciunea Domnească.....	574
Cart. 128 Înstrăinarea parohiilor.....	574
Cart. 129 Înstrăinarea parohiilor.....	575
Cart. 130 Înstrăinarea parohiilor.....	576
Cart. 131 Nepurtarea de grijă a clerului față de popor.....	577
Cart. 132 Nepurtarea de grijă a clerului față de popor.....	578
Cart. 133 Nepurtarea de grijă a clerului față de popor.....	579
Cart. 134 Judecarea clericilor.....	579
Cart. 135 Intrarea în monahism.....	580
Cart. 136 Alegerea de reprezentanți pentru sinod.....	581
Cart. 137 Judecarea clericilor.....	581
Cart. 138 Judecarea clericilor.....	581
Cart. 139 Judecarea clericilor.....	582
Cart. 140 Judecarea clericilor.....	582
Cart. 141 Mărturisirea unui păcat de moarte.....	583
Cart. 142 Epistola 1 trimisă de Sinodul din Cartagina către Bonifatie Episcopul Bisericii Romanilor, prin Faustie Episcopul, Filip și Asell prezbiterii, locțiitorii Bisericii Romane.....	583
Cart. 143 Epistola 2 a Sinodului din Cartagina către Papa Celestin.....	586
CANOANELE PĂRINȚILOR.....	593
Canoanele Sfântului Dionisie al Alexandriei.....	594
Dion. 1 Despre ceasul învierii Domnului.....	595
Dion. 2 Intrarea femeilor cu curgeri în biserică.....	599
Dion. 3 Curăția între soți.....	600

Dion. 4 Scurgerea în somn.....	601
Canoanele Sfântului Grigore Arhiepiscopul Neocezarei.....	602
Grigorie Neocez. 1 Mâncăruri jertfite idolilor.....	604
Grigorie Neocez. 2 Stricarea femeilor robite.....	604
Grigorie Neocez. 3 Furtul averilor celor robiți.....	605
Grigorie Neocez. 4 Furtul averilor celor robiți.....	606
Grigorie Neocez. 5 Furtul averilor.....	607
Grigorie Neocez. 6 Furtul averilor.....	607
Grigorie Neocez. 7 Robirea creștinilor.....	608
Grigorie Neocez. 8 Primirea celor ce s-au lepădat de Hristos.....	608
Grigorie Neocez. 9 Furtul averilor.....	609
Grigorie Neocez. 10 Găsirea de lucruri prădate.....	609
Grigorie Neocez. 11 Găsirea de lucruri prădate.....	610
Grigorie Neocez. 12 Locurile de pocăință în biserică.....	610
Canoanele Sfințitului Mucenic Petru Arhiepiscopul Alexandriei.....	611
Petru 1 Lepădarea de Hristos.....	611
Petru 2 Lepădarea de Hristos.....	612
Petru 3 Lepădarea de Hristos.....	613
Petru 4 Lepădarea de Hristos.....	614
Petru 5 Lepădarea de Hristos prin evitare.....	615
Petru 6 Lepădarea de Hristos.....	616
Petru 7 Lepădarea de Hristos.....	617
Petru 8 Lepădarea de Hristos.....	617
Petru 9 Intrarea de bunăvoie în nevoița mucenicească.....	618
Petru 10 Intrarea de bunăvoie în nevoița mucenicească.....	620
Petru 11 Intrarea de bunăvoie în nevoița mucenicească.....	621
Petru 12 Izbăvirea de lepădare prin bani.....	622
Petru 13 Fuga de prigoană.....	623
Petru 14 Răbdarea cu bărbăție a chinurilor.....	625
Petru 15 Posturi și despre duminică.....	626
Epistolele canonice ale Sfântului Atanasie cel Mare.....	627
Atanasie 1 Epistola către monahul Amun.....	628
Atanasie 2 Epistola către Rufinian, ori Rufian.....	631
Atanasie 3 Din sărbătoreasca Epistolă a 39-a.....	634

Epistolele canonice ale Sfântului Vasile cel Mare.....	638
Vasile 1 Eres, schisma, parasinagogă și primirea celor ce se întorc.....	640
Vasile 2 Avortul.....	644
Vasile 3 Curvia clericilor.....	645
Vasile 4 Nunta a treia.....	646
Vasile 5 Primirea ereticilor.....	646
Vasile 6 Curvia clericilor și monahilor.....	647
Vasile 7 Păcate de moarte.....	647
Vasile 8 Despre ucideri.....	648
Vasile 9 Ruperea căsniciei.....	650
Vasile 10 Jurăminte.....	651
Vasile 11 Uciderea fără voie.....	653
Vasile 12 Nunta a doua a clericilor.....	653
Vasile 13 Uciderea în război.....	654
Vasile 14 Osândirea cametei.....	654
Vasile 15 Explicație la Psalmul 8.....	655
Vasile 16 Despre Neeman sirianul.....	656
Vasile 17 Jurăminte.....	656
Vasile 18 Căsătoria celor afierosiți Domnului.....	657
Vasile 19 Căsătoria celor afierosiți Domnului.....	659
Vasile 20 Jurăminte.....	659
Vasile 21 Ruperea căsniciei.....	660
Vasile 22 Curvia.....	661
Vasile 23 Căsătorii oprite.....	662
Vasile 24 Căsătoria văduvei.....	662
Vasile 25 Curvia.....	663
Vasile 26 Curvia.....	663
Vasile 27 Căsătoria clericilor.....	664
Vasile 28 Jurăminte.....	664
Vasile 29 Jurăminte.....	665
Vasile 30 Răpirea femeilor.....	666
Vasile 31 Căsătorii oprite.....	667
Vasile 32 Să nu se pedepsească de două ori aceeași faptă.....	667
Vasile 33 Uciderea.....	667

Vasile 34 Preacurva care s-a spovedit.....	668
Vasile 35 Ruperea căsniciei.....	668
Vasile 36 Căsătorii oprite.....	668
Vasile 37 Căsătoria din preacurvie.....	668
Vasile 38 Curvia.....	669
Vasile 39 Preacurvia.....	669
Vasile 40 Curvia robilor.....	670
Vasile 41 Căsătoria văduvei.....	670
Vasile 42 Căsătoria trebuie aprobată de tată sau stăpân.....	671
Vasile 43 Uciderea.....	671
Vasile 44 Curvia celor afierosiți Domnului.....	671
Vasile 45 Defăimarea lui Hristos de credincios.....	672
Vasile 46 Căsătorii oprite.....	673
Vasile 47 Primirea ereticilor.....	673
Vasile 48 A doua căsătorie a soților despărțiți.....	674
Vasile 49 Stricarea femeilor robite.....	674
Vasile 50 Nunta a treia.....	675
Vasile 51 Pedepsirea clericilor.....	675
Vasile 52 Uciderea.....	675
Vasile 53 Nunta a doua.....	676
Vasile 54 Despre ucideri.....	676
Vasile 55 Uciderea tâlharilor.....	676
Vasile 56 Uciderea.....	677
Vasile 57 Uciderea fără voie.....	677
Vasile 58 Preacurvia.....	677
Vasile 59 Curvia.....	678
Vasile 60 Preacurvia.....	678
Vasile 61 Furtul.....	678
Vasile 62 Osândirea sodomiei.....	678
Vasile 63 Păcătuirea cu dobitoacele.....	679
Vasile 64 Jurăminte false.....	679
Vasile 65 Osândirea vrăjitorilor.....	679
Vasile 66 Profanatorul de morminte.....	679
Vasile 67 Osândirea incestului.....	679

Vasile 68 Căsătorii oprite.....	680
Vasile 69 Căderea înainte de nuntă.....	680
Vasile 70 Păcătuirea clericului cu buzele.....	680
Vasile 71 Osândirea acoperirii păcatelor clericilor.....	681
Vasile 72 Mergerea la vrăjitori.....	681
Vasile 73 Lepădarea de Hristos.....	681
Vasile 74 Libertatea duhovnicului de a stabili canonul penitentului.....	682
Vasile 75 Osândirea incestului.....	682
Vasile 76 Curvia cu rudenii.....	683
Vasile 77 Ruperea căsniciei.....	683
Vasile 78 Căsătoria cu frați sau surori.....	683
Vasile 79 Osândirea incestului (mame vitrege).....	683
Vasile 80 Nunta a treia.....	684
Vasile 81 Lepădarea de Hristos.....	684
Vasile 82 Jurăminte false.....	685
Vasile 83 Osândirea vrăjitoriei și mergerea la vrăjitori.....	686
Vasile 84 Libertatea duhovnicului de a stabili canonul penitentului.....	686
Vasile 85 Libertatea duhovnicului de a stabili canonul penitentului.....	687
Vasile 86 Înfrânarea nechibzuită de le mâncare.....	687
Vasile 87 Căsătorii oprite.....	689
Vasile 88 Femeia care poate sluji clericilor.....	692
Vasile 89 Alegerea pentru clericat.....	693
Vasile 90 Osândirea simoniei.....	695
Vasile 91 Predania creștină.....	696
Vasile 92 Predania creștină.....	701

Epistola canonică a Sfântului Grigorie de Nissa către Litoie Episcopul Melitinei

.....703

Grigorie Nissa 1 Despre bolile sufletești.....	704
Grigorie Nissa 2 Canonisirea păcatelor părții cuvântătoare a sufletului.....	707
Grigorie Nissa 3 Mergerea la vrăjitori.....	708
Grigorie Nissa 4 Curvia și preacurvia.....	708
Grigorie Nissa 5 Uciderea.....	712
Grigorie Nissa 6 Osândirea lăcomiei.....	713
Grigorie Nissa 7 Profanatorul de morminte.....	715

Grigorie Nissa 8 Furtul din biserică.....	717
A Sfântului Grigorie Teologul despre care cărți sunt primite.....	719
Teologul 1 Cărțile care sunt primite.....	719
A Sfântului Amfilohie despre care cărți sunt primite.....	721
Amfilohie 1 Cărțile canonice: către Silevkie.....	721
Întrebări și răspunsuri ale Sfântului Timotei Arhiepiscopul Alexandriei.....	723
Timotei 1 Împărtășirea celor nebotezați.....	723
Timotei 2 Botezul celui îndrăcit.....	724
Timotei 3 Împărtășirea celui îndrăcit.....	724
Timotei 4 Botezul celui îndrăcit.....	725
Timotei 5 Împărtășirea după împreunare.....	725
Timotei 6 Botezul se face celor curați.....	726
Timotei 7 Împărtășania se ia de cei curați.....	726
Timotei 8 Nașterea în timpul postului.....	726
Timotei 9 Rugăciunea cu ereticii.....	727
Timotei 10 Postul pentru cei grav bolnavi.....	727
Timotei 11 Nunta nelegiuită.....	728
Timotei 12 Împărtășania se ia de cei curați.....	728
Timotei 13 Împărtășirea după împreunare.....	729
Timotei 14 Sinuciderea.....	729
Timotei 15 Ruperea căsniciei.....	730
Timotei 16 Împărtășirea celui ce a băut apă.....	731
Timotei 17 Mustrarea de sine.....	731
Timotei 18 Vârsta minimă pentru canonisire.....	731
Canoanele lui Teofil Arhiepiscopul Alexandriei.....	732
Teofil 1 Postul în ajunul Bobotezei.....	732
Teofil 2 Împărtășirea cu ereticii.....	734
Teofil 3 Hirotonia clericilor.....	735
Teofil 4 Caterisirea clericului.....	735
Teofil 5 Căsătoria cu rudenii.....	736
Teofil 6 Curvia clericilor.....	736
Teofil 7 Hirotonia clericilor.....	736
Teofil 8 Aducerea darurilor la Altar.....	737
Teofil 9 Pâra împotriva clericilor.....	739

Teofil 10 Schimbarea economului.....	739
Teofil 11 Iconomisirea veniturilor bisericesti.....	740
Teofil 12 Hirotesia navatienilor.....	740
Teofil 13 Nunta nelegiuită.....	740
Teofil 14 Furtul averilor.....	741
Epistolele canonice ale Sfântului Chiril al Alexandriei.....	743
Chiril 1 Judecarea episcopului.....	744
Chiril 2 Episcopul este economul lucrurilor bisericesti.....	746
Chiril 3 Cărți de lepădare din funcție (demisie).....	746
Chiril 4 Hirotonia clericilor.....	747
Chiril 5 Botezul catehumenilor pedepsiți.....	748
Epistola enciclică către preacuvioșii mitropoliți și papa Romei, a Sfântului Ghenadie.....	749
Ghenadie 1 Osândirea simoniei.....	750
Canoanele Sfântului Ioan Postnicul.....	753
Ioan 1 Libertatea duhovnicului de a stabili canonul penitentului.....	754
Ioan 2 Gândurile din inimă.....	755
Ioan 3 Învoirea cu gândul.....	756
Ioan 4 Lupta cu păcatul.....	756
Ioan 5 Înduplecarea spre păcat.....	756
Ioan 6 Patima scurgerii în somn.....	756
Ioan 7 Patima scurgerii fiind treaz.....	757
Ioan 8 Malahia.....	757
Ioan 9 Malahia cu mai mulți.....	758
Ioan 10 Malahia la clerici.....	758
Ioan 11 Osândirea atingerilor necuviincioase.....	759
Ioan 12 Curvia.....	759
Ioan 13 Preacurvia.....	759
Ioan 14 Osândirea incestului.....	759
Ioan 15 Osândirea desfrânării cu rudeniile.....	760
Ioan 16 Osândirea desfrânării cu rudeniile.....	760
Ioan 17 Femeia în scurgere lunară.....	760
Ioan 18 Osândirea homosexualilor.....	760
Ioan 19 Stricarea copilului.....	761

Ioan 20 Uciderea de voie.....	761
Ioan 21 Uciderea fătului.....	761
Ioan 22 Uciderea pruncului fără voie.....	762
Ioan 23 Uciderea pruncului din neglijență.....	762
Ioan 24 Copilul mort nebotezat.....	763
Ioan 25 Osândirea acoperirii păcatelor celor din cinul monahicesc.....	763
Ioan 26 Abandonarea pruncilor.....	763
Ioan 27 Osândirea hoților.....	763
Ioan 28 Oprirea hoților de la preoție.....	763
Ioan 29 Profanatorul de morminte.....	764
Ioan 30 Furtul din biserică.....	764
Ioan 31 Osândirea jurămintelor false.....	764
Ioan 32 Osândirea vrăjitorilor.....	764
Ioan 33 Despărțirea femeii de biserică.....	764
Ioan 34 Lucru necurat în alimente.....	765
Ioan 35 Voma după Împărtășanie.....	765
Epistola Sfântului Tarasie al Constantinopolului către Papa Adrian.....	768
Tarasie 1 Osândirea simoniei.....	768
Canoanele Sfântului Nichifor Mărturisorul, Patriarhul Constantinopolului.....	775
Nichifor 1 Spălarea Sfântului Antimis.....	775
Nichifor 2 Nunta a doua.....	775
Nichifor 3 Sfintele locuri.....	775
Nichifor 4 Milostenia pentru morți.....	776
Nichifor 5 Despre Buna Vestire.....	776
Nichifor 6 Hirotonii în mănăstire.....	776
Nichifor 7 Păcatul desfrânării.....	776
Nichifor 8 Hirotonia preoților.....	777
Nichifor 9 Împărtășirea pe patul de moarte.....	777
Nichifor 10 Plecarea genunchilor dumineca.....	777
Nichifor 11 Proscomidia pentru mai mulți.....	777
Nichifor 12 Pecete la Sfântul Potir.....	777
Nichifor 13 Liturghisirea fără căldura pentru Potir.....	777
Nichifor 14 Reîntoarcerea monahului la mănăstire.....	778
Nichifor 15 Intrarea în Sfântul Altar al călugărițelor.....	778

Nichifor 16 Lucrări grele în timpul marelui Post.....	778
Nichifor 17 Petrecerea monahală.....	778
Nichifor 18 Petrecerea monahală.....	778
Nichifor 19 Mâncarea monahilor în posturi.....	779
Nichifor 20 Stricarea monahiilor.....	779
Nichifor 21 Fuga de înrolare în armată.....	779
Nichifor 22 Petrecerea monahală.....	779
Nichifor 23 Izgonirea din mănăstire.....	779
Nichifor 24 Monahul lepădat.....	780
Nichifor 25 Darea botezului și chipului monahicesc celor bolnavi.....	780
Nichifor 26 Slujirea monahului cu mantie.....	780
Nichifor 27 Oprirea de la Împărtășanie.....	780
Nichifor 28 Păcate de moarte.....	780
Nichifor 29 Canonisirea păcatelor mărturisite.....	781
Nichifor 30 Înfigerea de Cruce.....	781
Nichifor 31 Împărtășirea cămătarilor.....	781
Nichifor 32 Ajunarea monahilor.....	781
Nichifor 33 Osândirea celor ce au țiitoare.....	782
Nichifor 34 Lepădarea chipului monahal.....	782
Nichifor 35 Hirotonia preoților.....	782
Nichifor 36 Pedepșa smintelilor.....	782
Nichifor 37 Botezul pruncului în primejdie de moarte.....	782
Nichifor 38 Călătoria în zi de duminică.....	783
Nichifor 39 Cărți neprimite.....	783
Nichifor 40 Cărți neprimite.....	783
Nichifor 41 Săptămâna Luminată.....	784
Nichifor 42 Uciderea cu voie.....	784
Nichifor 43 Botezul în primejdie de moarte.....	784
Nichifor 44 Botezul în primejdie de moarte.....	784

Întrebări și răspunsuri din timpul Patriarhului Nicolae al Constantinopolului. 785

Nicolae 1 Intrarea în Sfântul Altar.....	785
Nicolae 2 Plecarea genunchilor.....	785
Nicolae 3 Postul Adormirii Maicii Domnului.....	786
Nicolae 4 Împărtășirea celui îndrăcit.....	786

Nicolae 5 Mâncarea prescurilor.....	786
Nicolae 6 Plecarea din mănăstire.....	787
Nicolae 7 Legătura egumenului.....	787
Nicolae 8 Caterisirea clericilor.....	787
Nicolae 9 Certările mici.....	788
Nicolae 10 Oprirea de la anaforă.....	788
Nicolae 11 Canoanele Postnicului.....	789
Scrisoarea Sfântului Teodor Studitul către călugărul Metodiul.....	791
DIVERSE.....	797
Învățătură în scurt împreună și amărunită despre însoțiri, adunate de la deosebite locuri.....	798
Nuntă 1 Despre rudenia cea din sânge, adică cea dintru un neam.....	799
Nuntă 2 Despre rudenia ce se face din cuscrie adică din două neamuri.....	803
Nuntă 3 Despre nunțile cele de două neamuri din cuscrie, la care un neam se privește în jos numai pe o parte.....	805
Nuntă 4 Despre nunțile de două neamuri cele din cuscrie, la care un neam se privește în jos despre amândouă părțile.....	806
Nuntă 5 Despre nunțile de două neamuri din cuscrie, la care un neam dă în lățime numai o parte (privește în laturi despre o parte).....	809
Nuntă 6 Despre nunțile cele de două neamuri din cuscrie, la care un neam dă în lățime două părți.....	810
Nuntă 7 Despre rudenia ce se face din trei neamuri din cuscrie.....	813
Nuntă 8 Despre rudenia din Sfântul Botez.....	817
Nuntă 9 Despre rudenia cea din înfiere (adică din punerea de fiu).....	821
Nuntă 10 Despre frați de Cruce.....	822
Nuntă 11 Despre logodne.....	822
Nuntă 12 Despre a patra nuntă, cartea lui Constantin Porfirogenetul.....	823
Formulare tip.....	830
Enciclica patriarhilor ortodocși de la 1848.....	840
CUPRINS ȘI INDEX ALFABETIC.....	867
Index alfabetic.....	868
Cuprins detaliat.....	895
Cuprins.....	923

CUPRINS

Către cititori.....	7
Ce este canonul?.....	15
Principii ale legislației canonice.....	17
Dumnezeieștile Canoane sunt mai tari decât împărăteștile legi.....	20
CANOANELE APOSTOLICE.....	23
Cuvânt înainte.....	24
Canoanele sfinților și întru tot lăudaților apostoli.....	28
CANOANELE SINOADELOR ECUMENICE.....	145
Canoanele Sinodului I Ecumenic.....	146
Canoanele Sinodului II Ecumenic.....	181
Canoanele Sinodului III Ecumenic.....	196
Canoanele Sinodului IV Ecumenic.....	212
Canoanele Sinodului V-VI Ecumenic.....	241
Canoanele Sinodului VII Ecumenic.....	341
CANOANELE SINOADELOR LOCALE.....	373
Canoanele Sinodului I-II din Constantinopol.....	374
Canoanele Sinodului adunat în Sfânta Sofia.....	392
Canoanele Sinodului adunat în Calcedon.....	398
Canoanele Sinodului adunat în Ancira.....	404
Canoanele Sinodului adunat în Neocezareea.....	418
Canoanele Sinodului adunat în Gangra.....	425
Canoanele Sinodului adunat în Antiohia.....	435
Canoanele Sinodului adunat în Laodicea.....	449
Canoanele Sinodului adunat în Sardicia.....	473
Canoanele Sinodului al doilea adunat în Constantinopol.....	495
Canoanele Sinodului adunat în Cartagina.....	497
CANOANELE PĂRINȚILOR.....	593
Canoanele Sfântului Dionisie al Alexandriei.....	594

Canoanele Sfântului Grigore Arhiepiscopul Neocezareii.....	602
Canoanele Sfințitului Mucenic Petru Arhiepiscopul Alexandriei.....	611
Epistolele canonice ale Sfântului Atanasie cel Mare.....	627
Epistolele canonice ale Sfântului Vasile cel Mare.....	638
Epistola canonică a Sfântului Grigorie de Nissa către Litoie Episcopul Melitinei	703
A Sfântului Grigorie Teologul despre care cărți sunt primite.....	719
A Sfântului Amfilohie despre care cărți sunt primite.....	721
Întrebări și răspunsuri ale Sfântului Timotei Arhiepiscopul Alexandriei.....	723
Canoanele lui Teofil Arhiepiscopul Alexandriei.....	732
Epistolele canonice ale Sfântului Chiril al Alexandriei.....	743
Epistola enciclică către preacuvioșii mitropoliți și papa Romei, a Sfântului Ghenadie.....	749
Canoanele Sfântului Ioan Postnicul.....	753
Epistola Sfântului Tarasie al Constantinopolului către Papa Adrian.....	768
Canoanele Sfântului Nichifor Mărturisitorul, Patriarhul Constantinopolului.	775
Întrebări și răspunsuri din timpul Patriarhului Nicolae al Constantinopolului	785
Scrisoarea Sfântului Teodor Studitul către călugărul Metodiu.....	791
DIVERSE.....	797
Învățătură în scurt împreună și amărunită despre însoțiri, adunate de la deo- sebite locuri.....	798
Formulare tip.....	830
Enciclica patriarhilor ortodocși de la 1848.....	840
CUPRINS ȘI INDEX ALFABETIC.....	867
Index alfabetic.....	868
Cuprins detaliat.....	895
Cuprins.....	923

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Pidalion. - București : Adormirea Maicii Domnului,
2015
ISBN 973-87301-5-5

348:281.95

Tipărit și tehnoredactat la
Mănăstirea „Adormirea Maicii Domnului”
– București 2015 –
str. Televiziunii nr. 13, sector 6
tel: 021 424 2336 / 0784 291 624

Prin Corabia aceasta se închipuiește Soborniceasca Biserică a lui Hristos, a cărei temelie este Credința cea Ortodoxă în Sfânta Treime. Iar scândurile și grinzele sunt dogmele credinței și tradițiile. Catargul este Crucea. Pânzele, nădejdea și dragostea. Cărmuitorul, Domnul nostru Iisus Hristos. Prorari și marinari, sunt apostolii, urmașii apostolilor, și toți clericii, gramaticii notarii, învățătorii cei după vremi. Iar călătorii, toți ortodocșii creștini. Marea, este viața aceasta. Suflarea cea lină și zefirul, sunt suflările și harurile Sfântului Duh. Vânturile, ispitele cele împotriva ei. Iar cârma ei, prin care se îndreptează către limanul ceresc, este cartea aceasta a sfințelor canoane. (Hrisostom, Tom 6, foaia 429, stih 10, și tom 7, foaia 502, stih 20; Ediția din Etoni)

CĂTRE CITITORI

Începând de la cele mai mari trupuri ale lumii văzute, și încheind cu cele mai mici ființe și trupuri microscopice ale lumii nevăzute, nu aflăm că ar putea ele oarecum a ființa sau a se mișca decât numai după oarecare legi.

Învoirea cea minunată a elementelor, în mișcarea cea universală a firii, scopul și armonia lor de la sine arată pe sfintele și preaînțeleptele legi ce li s-au pus de către Atotputernicul Ziditor.

Deci precum în rânduiala universului și a firii, nu poate fi armonie fără de oarecare legi, așa și în rânduiala morală; nici o societate și nici un așezământ nu se poate cârmui fără de oarecare legi; deci cu atât mai vârtos clerul, poporul și bisericile creștinești.

Și iarăși precum nici un domnitor înțelept nu ocârmuiește popoare cu înlesnire și fericire fără ca mai întâi să le facă cunoscută voia sa, prin legiuirile după care ele se vor ocârmui, cu atât mai vârtos societatea nu poate dăinui, fără biserică, care este sufletul cârmuirii și al legilor, și fără de care nici clerul nu este sufletul unui popor. Deci dacă clerul nu va ști calea pe care trebuie să meargă spre a nu rătăci și a nu cădea în pierzare, apoi cum va arăta el turmei sale calea ce duce la fericire și mântuire? Pentru a le face cunoscute lor pe acestea nu este altă cale, decât a le publica în acei termeni cu care ele se pot înțelege mai bine.

Biserica Moldovei, s-au mai bine zis bisericile nației române, dimpotrivă au greșit, căci culegerea sa de legi sau canoanele bisericesti, nu i-au fost împărtășite în întregime prin graiuri ce sunt înțelese de fii turmei sale, sau deși i-a fost împărtășit ceva, însă numai poate prin broșuri și manuscrise care din veac în veac se tălmăceau de către vreun prieten și fiu al ei adevărat.

În sfârșit, în anul mântuirii 1652 s-a dat la lumină în Târgoviște, capitala Țării Românești, Nomocanonul lui Alexie Aristin, tălmăcit de Daniil monahul panoneanul, îndreptat de ieromonahul Ignatie Petriță, tipărit cu cheltuiala Mitropolitului Ștefan, cu titlul **Îndreptarea Legii** care mai bine se putea

zice **Dreptarolege** sau **Lege Dreptar**. Acest Nomocanon¹ precum este știut, este o prescurtare a canoanelor amestecate cu legi politice, iar nu o completă și simplă culegere de canoane.

Această carte de la arătatul an 1652 până astăzi neavând noroc de a se retipări, a ajuns un lucru atât de rar, încât o episcopie sau o mitropolie se poate socoti foarte norocoasă, dacă încă i-a mai rămas vreun exemplar întreg!

Pricinile neretipării pot fi de mai multe feluri, unele iertate iar altele neiertate, precum între altele este și aceea de a nu fi cunoscute de tot clerul și creștinii, deosebitele legiuri ale Sfintei Biserici. Aceasta din urmă s-a întâmplat și cu cartea de față, tocmai pe când era să vadă întâia oară lumina tiparului în grecește, precum mărturisește fericitul Patriarh Neofit, în scrisoarea sa din 1802, care s-a tipărit în dosul acesteia. Și care carte poate că și la noi are acest fel de neprietenii, pe care cu o singură trăsătură socotesc îndeajuns a-i încredința despre adevăr: adică este biserica învățătoare și propovăduitoare luminii sau nu? Este ea un organism social sau nu? Unde se aplică prorocescul cuvânt: „*Lumină sunt Poruncile Tale pe pământ. Lumină cărarilor mele este Legea Ta. Și arătarea cuvintelor Tale luminează și înțelepțește pe prunci*”². Cum să înțelegem cuvântul Sfântului Pavel: „*Că elinilor și barbarilor, înțelepților și neînțelepților datori sunt*” (Romani 1: 14). Totuși le voi răspunde și cu acea mare zisă a Sfântului Grigorie Teologul: „Cum necuviincios lucru este ca legea romanilor nimănui nu-i este iertat a nu o ști, deși ar fi țaran și cu totul neînvățat; nici nu este lege care să ajute pe cei ce lucrează din neștiință; iară învățătorii mântuirii, se poate a nu ști principiile mântuirii, care deși altminterea sunt foarte simple și neadânci pentru înțelegere?”³.

Afară de acestea și Sfântul Chiril al Alexandriei zice: „Să auzim dar toți câți ne lenevim la citirea scripturilor câtă vătămare suferim și câtă sărăcie, că nu putem începe vreo viețuire cândva, cei ce nu știm legile acelea după care trebuie a viețui”⁴.

Și cu adevărat, cât ar fi de nepotrivit clerului care ar trebui să cârmuiască pe acei ce li s-au încredințat spre a-i păstori la apa odihnei, și a-i povățui că-

¹ Nomocanoane sunt mai multe, precum al patriarhului Fotie, al lui Vlăstar, și ale altora.

² Psalm 118: 105, 130

³ În cuvântul la Marele Atanasie

⁴ La Matei, SEIRA, capitolul 13, vers 52.

CANOANELE SFINŢILOR ŞI ÎNTRU TOT LĂUDAŢILOR APOSTOLI

Apost. 1 Hirotonia episcopului

Episcopul să se hirotonească de doi episcopi, sau de trei¹⁶. [Sinod I. 4; Sinod VII. 3; Ant. 19; Laod. 12; Sard. 6; Const. 1]

Zicerea „episcop”, mai întâi adică chiar li se dă, de Dumnezeuiştile şi Sfintele Scripturi a lui Dumnezeu, celui ce pe toate le priveşte şi le cercetează, precum mărturiseşte Iov zicând: „Aceasta este partea omului necredincios de la Domnul, şi agonisita averilor lui de la Cercetătorul” (adică Dumnezeu) (Iov 20: 29). Şi iarăşi: „Iar certarea Ta a păzit pe duhul meu” (Iov 10: 12); şi Domnul nostru Iisus Hristos, precum zice Petru verhovnicul apostolilor pentru dânsul: „Că eraţi ca nişte oi rătăcite. Ci va-ţi întors acum la Păstorul şi învăţătorul sufletelor voastre”(Petru I 2: 25). Iar al doilea şi după dar, glasul acesta să dă celor de Dumnezeu aleşi, precum zice pentru Eleazar însuşi Dumnezeu: „Episcop (cercetător) Eleazar fiul lui Aaron preotul” (Numerele

¹⁶ Anaclit episcopul Romei zice: canonul acesta este cuvânt al Apostolului Petru, şi că, după legiuirea canonului acestuia au hirotonit pe Iacov fratele Domnului aceşti trei Apostoli Petru, Iacob şi Ioan şi măcar că dumnezeiescul Hrisostom zice, că l-a hirotonit pe el Domnul. Ci poate că Domnul adică l-a ales pe el episcop al Ierusalimului (hirotonia cea după Hrisostom, în loc de alegere luându-se), iar aceşti trei apostoli după înălţarea Domnului prin dumnezeiasca sfinţită săvârşire l-au hirotonit pe el. Precum şi Dositei mărturiseşte în cartea pentru cei ce au patriarhisit în Ierusalim. Dar pentru ce episcopul adică se hirotoneşte de trei sau de doi episcopi; iar prezbiterul şi ceilalţi clerici de unul numai? De crezut este cum că acesta este pricina cea dinlăuntrul, şi mult mai de aproape. Că de vreme ce după apostolul „Cel mai mic de cel mai mare se blagosloveşte”(Evrei 7: 7) care osebit pentru preoţie s-au zis la hirotonia prezbiterului (adică a preotului) mai mic fiind, ajunge un singur episcop, ca unul ce este mai mare şi mai covârşitor cu treapta decât acela. Iar la a episcopului, de asemenea tagmă şi de asemenea treaptă fiind, şi nu mai mic fiind, nu ajunge un singur episcop ca de unul ce este de asemenea treaptă, şi nu decât acela mai mare. Deci ca cel mai mare pe cel mai mic să blagoslovească, doi sau trei pe cel unul hirotonesc. Fiindcă negreşit mai buni, adică mai mari sunt cei doi decât cel unul, precum zice Solomon (Ecleziast stih 4).

4: 16). Și către Iezechia zice Dumnezeu: „Fiul omului, pândar te-am dat pe tine casei lui Israil” (Iez. 3: 12). Și în scurt să zic, episcopi se numesc în Scriptura cea Veche, atât luătorii aminte și păzitorii ocârmuirilor și a locurilor celor din lăuntru și bisericești, precum este scris pentru cel mai sus Eleazar, cum că avea purtare de grijă pentru tot cortul (Numerele 4: 16), și pentru arhiereul Iodae, cum că așezat purtători de grijă în Casa Domnului: „Și a pus preotul luători aminte în Casa Domnului” (Regi IV 11: 18), cât și luători aminte a lucrurilor și ocârmuirilor celor din afară și politicești, precum s-a scris: „S-a mâniat Moise pe cei mai mari ai oștii, pe cei peste mii, și pe cei peste sute”. (Numere 30: 14). Nici unul din apostoli s-a hotărât, ori s-a numit episcop, când viețuia Domnul pe pământ, care singur este Episcopul sufletelor noastre, ci pe singură stăpânire de vindeca toată boala, și de a scoate pe draci o aveau ei (Matei 10, Marcu 3). Iar după învierea din morți și înălțarea Mântuitorului nostru, trimițându-se aceștia de Dânsul, precum El s-a trimis de Tatăl, în toată lumea, și toată stăpânirea de a lega și dezlega luând ei, și toate darurile Prea Sfântului Duh în ziua Cincizecimii, nu numai numele cel apostolesc îl aveau, din însăși lucrurile, ci cu adevărat și pe însuși cel episcopesc, precum mărturisește Sfântul Epifanie că zicând: „Cei întâi Petru și Pavel însuși apostolii, au fost și episcopi”. Asemenea și toți ceilalți precum adevăresc părinții. Pentru aceasta au și rânduit de trei, sau de doi episcopi să se hirotonească episcopii cei din cetăți. Ci și ei prin sate și prin cetăți propovăduind, precum zice Sfântul Clement episcopul, la epist. I către Corinteni: „Cercetând cu duhul, așază părțile propovăduirii lor, în episcopi, și diaconi ai celor ce urma să creadă. Pentru aceea și purtătorul de Dumnezeu Ignatie scriind către credincioșii cei ce erau în Trallesa poruncește: „Cinstiți și pe episcopul vostru ca pe Hristos, precum au rânduit vouă fericirii apostoli”. Și aceasta adică pentru zicerea episcop. Iar zicerea hirotonie se face de la aceasta: „întind mâinile”. Și are două însemnări. Fiindcă, hirotonie se numește și hotărârea și alegerea a vreunui dregător, care se făcea cu întinderea mâinilor norodului, după zicerea lui Demostene. „Măcar pe oricare voievod de oști ați hirotoni”(Cuv. 1 asupra lui Filip). Și mai ales după obiceiul bisericii care din vechi stăpânea, când fără împiedicare, mulțimile adunându-se, hirotonea, adică alegea prin întinderea mâinilor, pe arhierei, precum zice Zonara, măcar că la urmă pe acesta soborul cel în Laodikia (**Laod. 5**) l-a stricat, zicând că:

„Nu se cade hirotoniile sau alegerile a se face, în ființa de față a celor ce se învață credința”. Iar hirotonie în ziua de astăzi se numește, cea prin rugăciuni și prin chemarea Sfântului Duh, făcându-se sfințita săvârșire a arhiereului, punând într-o aceeași vreme și mâinile sale, pe capul celui ce se hirotonește, după hotărârea aceea apostolească: „Mâinile în grabă pe nici unul să pui”. Și este lucrul acesta tuturor prea cunoscut. Deci poruncește canonul acesta, că, tot arhiereul (ori mitropolit de ar fi, ori arhiepiscop, ori episcop) să se hirotonească de doi episcopi ori de trei¹⁷. Și să vede că chipul cuvântului este pe dos. Că cel mai curat, și mai ales ar fi fost, de ar fi zis așa: episcopul să se hirotonească de trei episcopi, ori (mai puțin) de doi. Așa rânduielele apostolilor fără formăluire pe însuși canonul acesta l-au așezat zicând: „Iar episcopul poruncim a se hirotoni de trei episcopi, ori însă cel mai puțin de doi”¹⁸.

Într-un glas cu canonul acesta, și multe alte canoane legiuiesc: „Că trebuie cu adevărat ori toți episcopii eparhiei (**Sinod I. 4** și **Sinod VII. 3** și **Ant. 19**) ori mulți (**Cart. 13**) să se adune și să hirotonească pe episcopul. Dar fiindcă aceasta este anevoie, cel mai puțin trebuie să-l hirotonească trei, și ceilalți să se facă împreună hotărâtori la hirotonia lui prin scrisorile lor. Și adevărind pe acest apostolesc al **Cart. 8**, zice: forma cea veche se va păzi ca nu mai puțin¹⁹ de trei episcopi să fie de ajuns la hirotonia episcopului, mitropolitul

¹⁷ Iar episcopii cei ce se hirotonesesc trebuie a fi trecuți cu vârsta, adică numai puțin de 50 de ani afară numai dacă în vreo mică eparhie nu se află cineva trecut cu vârsta după rânduielele cele apostolești, cartea a doua cap. 1 și după epistola 52 a Sfântului Ciprian. Ori și peste treizeci de ani după nearaua 137 a lui Iustinian.

¹⁸ Iar episcopul se hotărăște de împărații Leon și Constantin așa: „Episcopul este luător aminte și purtător de grijă al tuturor sufletelor celor ce se adună în bisericile eparhiei sale, având putere săvârșitoare peste prezbiter, diacon, anagnost, și psalt (cântăreț) și monah. Iar însușirea episcopului este cu cei smeriți adică a se împreună smeri, iar pe cei ce se mândresc a-i defăima... Și mai întâi a se primejdui pentru turmă și pe strâmtorarea acelor a sa chinuire a o face (în pravilele împăraților 8, foaia 92 a cărții, a 2-a a lui Ghiur). Iar mitropolit pentru aceasta se numește episcopul, după Gavriil al Filadelfiei (în cuvântul pentru preoție), pentru că este ca maica cetății sale, pe care este dator a o hrăni duhovnicește cu învățăturile și cu viața și cu sfinte năravurile sale, și cu veniturile eparhiei sale”. Vezi și la **Apost. 58**. Iar cum că obiceiul prea folositor a urma în biserica lui Dumnezeu, cei ce urmau a se hirotoni episcopi, a se face întâi monahi apoi a se face episcopi, vezi la subînsemnarea **Apost. 51**.

¹⁹ Poate pentru aceasta au zis nu mai puțin de trei, nu împotrivindu-se canonului apostolesc ci pentru că în vremurile acelea era mai multă mulțimea episcopilor ...continuă la pag. 31

CUPRINS DETALIAȚ

Către cititori.....	7
Ce este canonul?.....	15
Principii ale legislației canonice.....	17
Dumnezeieștile Canoane sunt mai tari decât împărăteștile legi.....	20
CANOANELE APOSTOLICE.....	23
Cuvânt înainte.....	24
Canoanele sfinților și întru tot lăudaților apostoli.....	28
Apost. 1 Hirotonia episcopului.....	28
Apost. 2 Hirotonia preotului și a diaconului.....	31
Apost. 3 Prinoase la Altar.....	32
Apost. 4 Prinoase pentru cler.....	34
Apost. 5 Soțiile clericilor.....	35
Apost. 6 Preoția și grijile lumesti.....	37
Apost. 7 Prăznuirea Paștilor.....	37
Apost. 8 Împărtășirea clericilor.....	41
Apost. 9 Împărtășirea credincioșilor.....	42
Apost. 10 Afurisirea celor ce se roagă cu cei afurisiți.....	44
Apost. 11 Osândirea comuniunii cu cei caterisiți.....	45
Apost. 12 Scrisori canonice de recomandare.....	45
Apost. 13 Prelungirea afurisirii.....	47
Apost. 14 Mutarea episcopilor.....	48
Apost. 15 Mutarea clericilor.....	49
Apost. 16 Mutarea clericilor.....	50
Apost. 17 Căsătoria clericilor.....	51
Apost. 18 Soția preotului să fie fecioară.....	52
Apost. 19 Impedimente de înrudire la căsătoria clericilor.....	52
Apost. 20 Oprirea clericilor de a da giruri.....	53
Apost. 21 Clerici fameni.....	55
Apost. 22 Mireanul care se castrează nu se poate face preot.....	55

Apost. 23 Clericul care se castrează să se caterisească.....	56
Apost. 24 Mireanul care se castrează să se afurisească.....	57
Apost. 25 Să nu se pedepsească de două ori aceeași faptă.....	57
Apost. 26 Preoții să nu se căsătorească după hirotonie.....	59
Apost. 27 Clericii care lovesc se caterisesc.....	60
Apost. 28 Cel caterisit se afurisește dacă slujește.....	61
Apost. 29 Osândirea simoniei.....	64
Apost. 30 Osândirea traficului de influență.....	65
Apost. 31 Osândirea schismaticilor.....	66
Apost. 32 Ridicarea afurisirii.....	68
Apost. 33 Scrisorile canonice de preoție.....	70
Apost. 34 Autocefalia și autonomia.....	71
Apost. 35 Independența eparhială.....	72
Apost. 36 Clericii care nu primesc numirea.....	74
Apost. 37 Întrunirea sinoadelor locale.....	75
Apost. 38 Episcopul este economul lucrurilor bisericești.....	77
Apost. 39 Clerul să asculte de episcopul lor.....	77
Apost. 40 Avera episcopului.....	78
Apost. 41 Episcopul este economul lucrurilor bisericești.....	80
Apost. 42 Osândirea jocurilor de noroc.....	81
Apost. 43 Osândirea jocurilor de noroc.....	81
Apost. 44 Osândirea luării de camătă.....	82
Apost. 45 Rugăciunea cu ereticii.....	83
Apost. 46 Botezul ereticilor nu este primit.....	84
Apost. 47 Botezul al doilea.....	86
Apost. 48 Ruperea căsniciei.....	91
Apost. 49 Botezul.....	94
Apost. 50 Botezul.....	97
Apost. 51 Înfrânarea nechibzuită de la mâncare și nuntă.....	102
Apost. 52 Primirea păcătoșilor ce se pocăiesc.....	104
Apost. 53 Înfrânarea nechibzuită de la mâncare.....	107
Apost. 54 Intrarea clericilor în cârciumi.....	107
Apost. 55 Defăimarea episcopului.....	108
Apost. 56 Defăimarea clericilor.....	109

Apost. 57 Defăimarea handicapatilor.....	109
Apost. 58 Nepurtarea de grijă a clerului față de popor.....	110
Apost. 59 Ajutorarea clericilor săraci.....	111
Apost. 60 Cărțile eretice.....	112
Apost. 61 Oprirea de la hirotonie.....	114
Apost. 62 Lepădarea de Hristos sau clericat.....	115
Apost. 63 Cărnuri oprite.....	116
Apost. 64 Posturi oprite.....	117
Apost. 65 Rugăciunea cu ereticii.....	118
Apost. 66 Uciderea.....	119
Apost. 67 Siluirea fecioarelor.....	120
Apost. 68 Hirotonia a doua.....	120
Apost. 69 Posturi obligatorii.....	121
Apost. 70 Osândirea prăznirii și postirii cu iudeii.....	125
Apost. 71 Prinoase date la altarele păgânilor și iudeilor.....	126
Apost. 72 Furtul din biserică.....	127
Apost. 73 Furtul vaselor sfințite.....	127
Apost. 74 Judecarea episcopului.....	128
Apost. 75 Mărturia împotriva episcopului.....	129
Apost. 76 Episcopia nu se moștenește.....	130
Apost. 77 Defectele fizice la hirotonie.....	131
Apost. 78 Defectele fizice la hirotonie.....	132
Apost. 79 Hirotonia demonizatului.....	132
Apost. 80 Hirotonia celui de curând botezat.....	133
Apost. 81 Preoția și grijile lumești.....	134
Apost. 82 Hirotonia slugilor.....	135
Apost. 83 Preoția și grijile lumești.....	136
Apost. 84 Prihănirea stăpânirii fără dreptate.....	138
Apost. 85 Cărțile canonice.....	138
CANOANELE SINOADELOR ECUMENICE.....	145
Canoanele Sinodului I Ecumenic.....	146
Sinod I. 1 Despre castrare (scopire).....	152
Sinod I. 2 Hirotonia celui de curând botezat.....	153
Sinod I. 3 Femeia care poate sluji clericilor.....	155

Sinod I. 4 Hirotonia episcopului.....	156
Sinod I. 5 Primirea celor neîmpărtășiți.....	156
Sinod I. 6 Hirotonia episcopului.....	158
Sinod I. 7 Cinstea patriarhului Ierusalimului.....	161
Sinod I. 8 Hirotesia navatienilor.....	163
Sinod I. 9 Hirotonia clericilor.....	165
Sinod I. 10 Hirotonia celor ce s-au lepădat de Hristos.....	166
Sinod I. 11 Primirea celor ce s-au lepădat de Hristos.....	167
Sinod I. 12 Primirea celor ce s-au lepădat de Hristos.....	168
Sinod I. 13 Împărtășirea pe patul de moarte.....	170
Sinod I. 14 Căderea din credință a catehumenilor.....	171
Sinod I. 15 Mutarea clericilor.....	173
Sinod I. 16 Primirea clericilor din altă eparhie.....	174
Sinod I. 17 Osândirea luării de camătă.....	174
Sinod I. 18 Împărtășirea clericilor.....	175
Sinod I. 19 Botezul ereticilor.....	176
Sinod I. 20 Plecarea genunchilor Duminică.....	178
Canoanele Sinodului II Ecumenic.....	181
Sinod II. 1 Recunoașterea Sinodului I.....	183
Sinod II. 2 Ocârmuirea episcopilor.....	184
Sinod II. 3 Patriarhul Constantinopolului.....	186
Sinod II. 4 Maxim Cinicul.....	187
Sinod II. 5 Tomul apusenilor și al celor din Antiohia.....	188
Sinod II. 6 Judecarea episcopului.....	189
Sinod II. 7 Primirea ereticilor.....	192
Canoanele Sinodului III Ecumenic.....	196
Sinod III. 1 Apostazia episcopului.....	199
Sinod III. 2 Apostazia episcopului.....	200
Sinod III. 3 Nesupunerea clerului față de episcopul apostaziat.....	201
Sinod III. 4 Apostazia clericilor.....	201
Sinod III. 5 Neprimirea clericilor caterisiți.....	202
Sinod III. 6 Întărirea sinodului din Efes.....	202
Sinod III. 7 Interzicerea altui Crez.....	202
Sinod III. 8 Independența eparhială.....	206

Sinod III. 9 Epistola Sinodului III Ecumenic către Sinodul din Pamfilia pentru Eustatie cel făcut lor mitropolit.....	209
Canoanele Sinodului IV Ecumenic.....	212
Sinod IV. 1 Recunoașterea sinoadelor anterioare.....	214
Sinod IV. 2 Osândirea simoniei.....	214
Sinod IV. 3 Preoția și grijile lumești.....	215
Sinod IV. 4 Treburi bisericești și mănăstirești.....	216
Sinod IV. 5 Mutarea episcopilor și clericilor.....	217
Sinod IV. 6 Hirotonia cu neatârnaire.....	217
Sinod IV. 7 Grijile lumești (monahi și preoți).....	218
Sinod IV. 8 Supunerea preoților față de episcop.....	219
Sinod IV. 9 Judecata între clerici.....	220
Sinod IV. 10 Preotul este numai la o biserică.....	221
Sinod IV. 11 Epistolii pentru săraci.....	223
Sinod IV. 12 Împărțirea eparhiilor.....	224
Sinod IV. 13 Primirea clericilor străini.....	224
Sinod IV. 14 Căsătoria clericilor.....	225
Sinod IV. 15 Hirotonia diaconițelor.....	226
Sinod IV. 16 Căsătoria celor afierosiți Domnului.....	226
Sinod IV. 17 Înstrăinarea parohiilor.....	227
Sinod IV. 18 Jurămintele lumești.....	228
Sinod IV. 19 Întrunirea sinoadelor locale.....	229
Sinod IV. 20 Mutarea clericilor.....	229
Sinod IV. 21 Judecarea clericilor.....	230
Sinod IV. 22 Avera episcopului.....	230
Sinod IV. 23 Clerici fără scrisoare de încredințare.....	231
Sinod IV. 24 Consfințirea mănăstirilor.....	231
Sinod IV. 25 Hirotonia episcopului.....	233
Sinod IV. 26 Numirea iconomului.....	234
Sinod IV. 27 Răpirea femeilor.....	235
Sinod IV. 28 Patriarhul Constantinopolului.....	235
Sinod IV. 29 Pogorârea din treapta episcopatului.....	239
Sinod IV. 30 Episcopii Egiptului.....	239
Canoanele Sinodului V-VI Ecumenic.....	241

Sinod VI. 1 Recunoașterea sinoadelor anterioare.....	247
Sinod VI. 2 Recunoașterea sinoadelor anterioare.....	252
Sinod VI. 3 Nunta a doua a clericilor.....	254
Sinod VI. 4 Preacurvia cu monahiile.....	257
Sinod VI. 5 Femeia care poate sluji clericilor.....	257
Sinod VI. 6 Căsătoria înainte de hirotonie.....	258
Sinod VI. 7 Cel hirotonit să-și păstreze așezarea rangului.....	258
Sinod VI. 8 Întrunirea sinoadelor locale.....	260
Sinod VI. 9 Clericul să nu aibă cârciumă.....	260
Sinod VI. 10 Osândirea luării de camătă.....	261
Sinod VI. 11 Interzisă părtășia cu iudeii.....	261
Sinod VI. 12 Viețuirea arhiereului cu soția lui.....	261
Sinod VI. 13 Viețuirea clericilor cu soțiile lor.....	263
Sinod VI. 14 Vârsta pentru hirotonie.....	266
Sinod VI. 15 Vârsta pentru hirotonie.....	267
Sinod VI. 16 Numărul diaconilor în cetăți.....	267
Sinod VI. 17 Mutarea clericilor.....	269
Sinod VI. 18 Mutarea clericilor.....	270
Sinod VI. 19 Propovăduirea clericilor.....	270
Sinod VI. 20 Propovăduirea episcopului.....	271
Sinod VI. 21 Pocăința preoților.....	272
Sinod VI. 22 Osândirea simoniei.....	273
Sinod VI. 23 Osândirea simoniei.....	274
Sinod VI. 24 Osândirea jocurilor și dansurilor.....	274
Sinod VI. 25 Înstrăinarea parohiilor.....	275
Sinod VI. 26 Căsătoria clericilor.....	275
Sinod VI. 27 Îmbrăcămintea clericilor.....	276
Sinod VI. 28 Prinoase aduse la Altar.....	277
Sinod VI. 29 Despre Sf. Jertfă și Împărtășanie.....	278
Sinod VI. 30 Viețuirea arhiereilor cu soțiile lor.....	279
Sinod VI. 31 Săvârșirea Sfintelor Taine.....	280
Sinod VI. 32 Săvârșirea Sfintei Taine.....	280
Sinod VI. 33 Hirotonia rudelor.....	282
Sinod VI. 34 Jurăminte lumești.....	283

Sinod VI. 35 Avera episcopului.....	284
Sinod VI. 36 Patriarhul Constantinopolului.....	284
Sinod VI. 37 Episcop fără eparhie.....	284
Sinod VI. 38 Înnoirea cetăților.....	285
Sinod VI. 39 Ocârmuirea episcopului.....	286
Sinod VI. 40 Intrarea în monahism.....	287
Sinod VI. 41 Viața pustnicească.....	288
Sinod VI. 42 Viața pustnicească.....	290
Sinod VI. 43 Intrarea în monahism.....	290
Sinod VI. 44 Curvia monahilor.....	292
Sinod VI. 45 Intrarea femeilor în monahism.....	292
Sinod VI. 46 Petrecerea monahală.....	295
Sinod VI. 47 Înnoptarea în mănăstiri.....	295
Sinod VI. 48 Soțiile clericilor.....	296
Sinod VI. 49 Consfințirea mănăstirilor.....	296
Sinod VI. 50 Osândirea jocurilor de noroc.....	297
Sinod VI. 51 Osândirea teatrelor.....	297
Sinod VI. 52 Liturghia Celor mai înainte Sfințite.....	298
Sinod VI. 53 Căsătorii oprite.....	299
Sinod VI. 54 Căsătorii oprite.....	300
Sinod VI. 55 Postul Paștelui.....	301
Sinod VI. 56 Postul Paștelui.....	301
Sinod VI. 57 Prinoase la Altar.....	302
Sinod VI. 58 Împărțășirea mirenilor.....	302
Sinod VI. 59 Săvârșirea Sfintelor Taine.....	303
Sinod VI. 60 Falșii demonizați.....	304
Sinod VI. 61 Mergerea la vrăjitori.....	304
Sinod VI. 62 Viețuirea creștină.....	306
Sinod VI. 63 Vieți ale sfinților false.....	308
Sinod VI. 64 Predica mireanului.....	308
Sinod VI. 65 Oprirea obiceiurilor păgânești.....	309
Sinod VI. 66 Săptămâna Luminată.....	310
Sinod VI. 67 Mâncăruri oprite.....	311
Sinod VI. 68 Cărțile bisericesti.....	311

Sinod VI. 69 Intrarea în Sfântul Altar.....	312
Sinod VI. 70 Femeia în biserică.....	313
Sinod VI. 71 Oprirea obiceiurilor păgânești.....	313
Sinod VI. 72 Căsătorii oprite.....	314
Sinod VI. 73 Cinstirea crucii.....	315
Sinod VI. 74 Agape în biserică.....	315
Sinod VI. 75 Cântarea în biserică.....	316
Sinod VI. 76 Comerțul în biserică.....	318
Sinod VI. 77 Baia creștinilor.....	319
Sinod VI. 78 Catehumenii.....	320
Sinod VI. 79 Obiceiuri la Nașterea Domnului.....	320
Sinod VI. 80 Lipsa de la Liturghie.....	321
Sinod VI. 81 Cântarea Trisaghiului.....	322
Sinod VI. 82 Icoana Mântuitorului.....	323
Sinod VI. 83 Împărțășirea morților.....	324
Sinod VI. 84 Botezul pruncilor.....	324
Sinod VI. 85 Eliberarea robilor.....	325
Sinod VI. 86 Casele de toleranță.....	325
Sinod VI. 87 Ruperea căsniciei.....	325
Sinod VI. 88 Animalele în biserică.....	327
Sinod VI. 89 Săptămâna Patimilor.....	327
Sinod VI. 90 Plecarea genunchilor duminica.....	329
Sinod VI. 91 Avortul.....	330
Sinod VI. 92 Răpirea femeilor.....	330
Sinod VI. 93 Căsătorii oprite.....	330
Sinod VI. 94 Jurăminte.....	332
Sinod VI. 95 Primirea ereticilor.....	332
Sinod VI. 96 Viețuirea creștină.....	334
Sinod VI. 97 Sfintele locuri.....	335
Sinod VI. 98 Căsătorii oprite.....	335
Sinod VI. 99 Prinoase la Altar.....	336
Sinod VI. 100 Paza simțurilor.....	337
Sinod VI. 101 Împărțășirea creștinilor.....	337
Sinod VI. 102 Spovedirea creștinilor.....	338

Canoanele Sinodului VII Ecumenic.....	341
Sinod VII. 1 Recunoașterea sinoadelor anterioare.....	344
Sinod VII. 2 Hirotonia episcopului.....	350
Sinod VII. 3 Hirotonia.....	351
Sinod VII. 4 Osândirea simoniei.....	352
Sinod VII. 5 Osândirea simoniei.....	353
Sinod VII. 6 Întrunirea sinoadelor locale.....	356
Sinod VII. 7 Consfințirea bisericilor.....	356
Sinod VII. 8 Falșii creștini.....	358
Sinod VII. 9 Cărțile eretice.....	359
Sinod VII. 10 Părăsirea parohiilor de clerici.....	359
Sinod VII. 11 Episcopul este iconomul lucrurilor bisericești.....	360
Sinod VII. 12 Înstrăinarea averilor bisericești.....	361
Sinod VII. 13 Înstrăinarea averilor bisericești.....	362
Sinod VII. 14 Hirotesia citeților.....	363
Sinod VII. 15 Preotul este numai la o biserică.....	364
Sinod VII. 16 Îmbrăcămintea clericilor.....	364
Sinod VII. 17 Treburi bisericești și mănăstirești.....	365
Sinod VII. 18 Femeia care poate sluji episcopilor.....	366
Sinod VII. 19 Osândirea simoniei.....	366
Sinod VII. 20 Petrecerea monahală.....	367
Sinod VII. 21 Petrecerea monahală.....	369
Sinod VII. 22 Viețuirea creștină.....	370
CANOANELE SINOADELOR LOCALE.....	373
Canoanele Sinodului I-II din Constantinopol.....	374
Sinod 1&2. 1 Consfințirea mănăstirilor.....	375
Sinod 1&2. 2 Petrecerea monahală (tunderea schimnicului).....	377
Sinod 1&2. 3 Petrecerea monahală.....	378
Sinod 1&2. 4 Petrecerea monahală.....	379
Sinod 1&2. 5 Petrecerea monahală.....	380
Sinod 1&2. 6 Petrecerea monahală.....	381
Sinod 1&2. 7 Episcopul este economul lucrurilor bisericești.....	382
Sinod 1&2. 8 Despre castrare.....	382
Sinod 1&2. 9 Clericii care lovesc se caterisesc.....	383

Sinod 1&2. 10 Furtul din biserică.....	384
Sinod 1&2. 11 Preoția și grijile lumești.....	386
Sinod 1&2. 12 Săvârșirea Sfintelor Taine.....	387
Sinod 1&2. 13 Despărțirea de ierarh.....	387
Sinod 1&2. 14 Despărțirea de ierarh.....	388
Sinod 1&2. 15 Despărțirea de ierarh.....	389
Sinod 1&2. 16 Nepurtarea de grijă a clerului față de popor.....	390
Sinod 1&2. 17 Hirotonia episcopului.....	390
Canoanele Sinodului adunat în Sfânta Sofia.....	392
Sofia 1 Recunoașterea caterisirilor.....	394
Sofia 2 Renunțarea la rang.....	395
Sofia 3 Defăimarea episcopului.....	396
Canoanele Sinodului adunat în Calcedon.....	398
Calc. 1 Botezul ereticilor și schismaticilor.....	400
Canoanele Sinodului adunat în Ancira.....	404
Anc. 1 Lepădarea de Hristos a clericilor.....	404
Anc. 2 Lepădarea de Hristos a clericilor.....	405
Anc. 3 Mărturisitorii credinței.....	405
Anc. 4 Primirea celor ce s-au lepădat de Hristos.....	406
Anc. 5 Primirea celor ce s-au lepădat de Hristos.....	407
Anc. 6 Primirea celor ce s-au lepădat de Hristos.....	408
Anc. 7 Primirea celor ce s-au lepădat de Hristos.....	408
Anc. 8 Primirea celor ce s-au lepădat de Hristos.....	409
Anc. 9 Primirea celor ce s-au lepădat de Hristos.....	409
Anc. 10 Căsătoria după hirotonie.....	410
Anc. 11 Răpirea femeilor.....	410
Anc. 12 Hirotonia preotului și a diaconului.....	410
Anc. 13 Hirotonia de horepiscopi.....	411
Anc. 14 Înfrânarea nechibzuită de la mâncare.....	411
Anc. 15 Instrăinarea averilor bisericești.....	411
Anc. 16 Păcătuirea cu dobitoacele.....	412
Anc. 17 Păcătuirea cu dobitoacele.....	413
Anc. 18 Neprimirea episcopului la epahii.....	413
Anc. 19 Căsătoria celor afierosiți Domnului.....	414

Anc. 20 Preacurvia.....	415
Anc. 21 Curvia și avortul.....	415
Anc. 22 Uciderea.....	416
Anc. 23 Uciderea.....	416
Anc. 24 Osândirea vrăjitoriei și mergerea la vrăjitori.....	417
Anc. 25 Curvia cu sora logodnicei.....	417
Canoanele Sinodului adunat în Neocezarea.....	418
Neocez. 1 Preoții să nu se căsătorească după hirotonie.....	418
Neocez. 2 Căsătoria cu frați sau surori.....	418
Neocez. 3 Nunta a treia.....	419
Neocez. 4 Osândirea poftei desfrânării.....	420
Neocez. 5 Căderea în păcat a catehumenilor.....	420
Neocez. 6 Botezul femeii însărcinate.....	421
Neocez. 7 Nunta a doua: clericul să nu se ospăteze.....	421
Neocez. 8 Curvia soției înainte și după hirotonie.....	422
Neocez. 9 Curvia preotului.....	422
Neocez. 10 Curvia diaconului.....	423
Neocez. 11 Vârsta pentru hirotonie.....	423
Neocez. 12 Cel ce s-a botezat de nevoie să nu se preoțească.....	423
Neocez. 13 Slujirea clericului în cetate.....	424
Neocez. 14 Horepiscopii sunt chipul celor 70 de apostoli.....	424
Neocez. 15 Numărul diaconilor în cetăți.....	424
Canoanele Sinodului adunat în Gangra.....	425
Gang. 1 Prihănirea nunții legiute.....	426
Gang. 2 Prihănirea celor ce mănâncă carne.....	427
Gang. 3 Osândirea defăimării stăpânului.....	427
Gang. 4 Osândirea celor ce defaimă preoții însurați.....	428
Gang. 5 Defăimarea bisericii.....	428
Gang. 6 Osândirea schismaticilor.....	428
Gang. 7 Episcopul este economul lucrurilor bisericesti.....	429
Gang. 8 Episcopul este economul lucrurilor bisericesti.....	429
Gang. 9 Înfrânarea nechibzuită de la nuntă.....	429
Gang. 10 Prihănirea nunții legiute.....	429
Gang. 11 Agape în biserică.....	430

Gang. 12 Osândirea falsei nevoințe prin îmbrăcăminte.....	430
Gang. 13 Osândirea falsei nevoințe prin îmbrăcăminte.....	430
Gang. 14 Părăsirea soțului.....	431
Gang. 15 Părăsirea copiilor.....	431
Gang. 16 Părăsirea părinților.....	431
Gang. 17 Osândirea tunderii părului la femei.....	432
Gang. 18 Posturi oprite.....	433
Gang. 19 Posturi obligatorii.....	433
Gang. 20 Defăimarea bisericii.....	433
Gang. 21 Osândirea exceselor.....	434
Canoanele Sinodului adunat în Antiohia.....	435
Ant. 1 Prăznuirea Paștilor.....	435
Ant. 2 Împărtășirea credincioșilor.....	436
Ant. 3 Mutarea clericilor.....	437
Ant. 4 Cel caterisit nu are voie să slujească.....	438
Ant. 5 Osândirea schismaticilor.....	439
Ant. 6 Primirea celor neîmpărtășiți.....	439
Ant. 7 Scrisori canonice de recomandare.....	440
Ant. 8 Scrisori canonice de recomandare.....	440
Ant. 9 Autocefalia și autonomia.....	440
Ant. 10 Hirotonia de horepiscopi.....	441
Ant. 11 Mergerea clericilor la dregători lumești.....	441
Ant. 12 Mergerea clericilor caterisiți la dregători lumești.....	442
Ant. 13 Mutarea episcopilor.....	442
Ant. 14 Judecarea episcopului.....	443
Ant. 15 Judecarea episcopului.....	443
Ant. 16 Mutarea episcopilor.....	444
Ant. 17 Clericii care nu primesc numirea.....	444
Ant. 18 Clericii care nu primesc numirea.....	444
Ant. 19 Hirotonia episcopului.....	445
Ant. 20 Întrunirea sinoadelor locale.....	445
Ant. 21 Mutarea episcopilor.....	446
Ant. 22 Independența eparhială.....	446
Ant. 23 Episcopia nu se moștenește.....	447

Ant. 24 Episcopul este economul lucrurilor bisericești.....	447
Ant. 25 Episcopul este economul lucrurilor bisericești.....	447
Canoanele Sinodului adunat în Laodicea.....	449
Laod. 1 Nunta a doua.....	449
Laod. 2 Pocăința păcătoșilor.....	450
Laod. 3 Hirotonia celui de curând botezat.....	450
Laod. 4 Osândirea luării de camătă.....	450
Laod. 5 Hirotonia episcopului.....	451
Laod. 6 Rugăciunea cu ereticii.....	451
Laod. 7 Primirea ereticilor.....	451
Laod. 8 Primirea ereticilor.....	452
Laod. 9 Rugăciunea cu ereticii.....	452
Laod. 10 Căsătoria cu ereticii.....	453
Laod. 11 Despre femeile ce se zic prezbitere.....	453
Laod. 12 Hirotonia episcopului.....	454
Laod. 13 Hirotonia episcopului.....	454
Laod. 14 Trimiterea Sfintelor Taine.....	454
Laod. 15 Cântarea în biserică.....	455
Laod. 16 Citirea evangheliei.....	455
Laod. 17 Citirea în biserică.....	456
Laod. 18 Citirea în biserică.....	456
Laod. 19 Rânduiala Liturghiei.....	457
Laod. 20 Cinstirea rangului.....	458
Laod. 21 Îndatoririle slujitorului.....	458
Laod. 22 Îndatoririle slujitorului.....	459
Laod. 23 Îndatoririle slujitorului.....	459
Laod. 24 Intrarea clericilor în cârciumi.....	459
Laod. 25 Îndatoririle slujitorului.....	459
Laod. 26 Hirotonia clericilor.....	460
Laod. 27 Agape în biserică.....	460
Laod. 28 Agape în biserică.....	460
Laod. 29 Cinstirea duminicii.....	460
Laod. 30 Baia creștinilor.....	461
Laod. 31 Căsătoria cu ereticii.....	461

Laod. 32 Rugăciunea cu ereticii.....	462
Laod. 33 Rugăciunea cu ereticii.....	462
Laod. 34 Părăsirea bisericii de creștini.....	462
Laod. 35 Părăsirea bisericii de creștini.....	462
Laod. 36 Mergerea la vrăjitori.....	464
Laod. 37 Osândirea prăznuirii cu păgânii.....	464
Laod. 38 Osândirea prăznuirii cu păgânii.....	464
Laod. 39 Osândirea prăznuirii cu păgânii.....	464
Laod. 40 Participarea la sinod.....	464
Laod. 41 Scrisori canonice de recomandare.....	465
Laod. 42 Scrisori canonice de recomandare.....	465
Laod. 43 Rânduiala slujitorului.....	465
Laod. 44 Intrarea în Sfântul Altar.....	465
Laod. 45 Botezul în postul mare.....	465
Laod. 46 Catehumenii.....	466
Laod. 47 Catehumenii.....	466
Laod. 48 Botezul.....	467
Laod. 49 Liturgia Celor mai înainte Sfințite.....	467
Laod. 50 Rânduieli în postul mare.....	468
Laod. 51 Rânduieli în postul mare.....	468
Laod. 52 Rânduieli în postul mare.....	469
Laod. 53 Osândirea jocurilor și dansurilor.....	469
Laod. 54 Osândirea jocurilor și dansurilor.....	469
Laod. 55 Osândirea jocurilor și dansurilor.....	469
Laod. 56 Rânduiala intrării în Sf. Altar.....	470
Laod. 57 Horepiscopi.....	470
Laod. 58 Săvârșirea Sfintelor Taine.....	471
Laod. 59 Cărțile canonice.....	471
Laod. 60 Cărțile canonice.....	471
Canoanele Sinodului adunat în Sardicia.....	473
Sard. 1 Mutarea episcopilor.....	476
Sard. 2 Mutarea episcopilor.....	477
Sard. 3 Independența eparhială.....	478
Sard. 4 Judecarea episcopului.....	479

Sard. 5 Judecarea episcopului.....	480
Sard. 6 Hirotonia episcopului.....	480
Sard. 7 Mergerea clericilor la dregători lumești.....	482
Sard. 8 Mergerea clericilor la dregători lumești.....	483
Sard. 9 Mergerea clericilor la dregători lumești.....	483
Sard. 10 Hirotonia celui de curând botezat.....	484
Sard. 11 Propovăduirea episcopului în alte eparhii.....	485
Sard. 12 Strângerea de ajutoare.....	487
Sard. 13 Recunoașterea excomunicării (afurisirii).....	488
Sard. 14 Recurs la afurisire.....	489
Sard. 15 Mutarea clericilor.....	491
Sard. 16 Mutarea clericilor.....	491
Sard. 17 Episcopul izgonit pe nedrept.....	491
Sard. 18 Întoarcerea clericilor la bisericile lor.....	492
Sard. 19 Întărirea canoanelor sinodului.....	493
Sard. 20 Mergerea clericilor la dregători lumești.....	493
Canoanele Sinodului al doilea adunat în Constantinopol.....	495
Const. 1 Hirotonia episcopului.....	496
Const. 2 Judecarea episcopului.....	496
Canoanele Sinodului adunat în Cartagina.....	497
Cart. 1 Întărirea Sinodului 1 ecumenic.....	498
Cart. 2 Păzirea dogmei Sfintei Treimi.....	499
Cart. 3 Viețuirea clericilor.....	499
Cart. 4 Viețuirea clericilor cu soțiile lor.....	500
Cart. 5 Osândirea luării de camătă.....	501
Cart. 6 Interzicerea unor slujiri preoților.....	502
Cart. 7 Împărtășirea pe patul de moarte.....	503
Cart. 8 Judecarea clericilor.....	504
Cart. 9 Recunoașterea caterisirilor.....	504
Cart. 10 Osândirea schismaticilor.....	504
Cart. 11 Despărțirea de ierarh.....	505
Cart. 12 Judecarea episcopului și clericilor.....	505
Cart. 13 Hirotonia episcopului.....	506
Cart. 14 Judecarea clericilor.....	507

Cart. 15 Judecarea clericilor.....	508
Cart. 16 Judecarea clericilor.....	508
Cart. 17 Viețuirea creștină.....	508
Cart. 18 Preoția și grijile lumești.....	509
Cart. 19 Căsătoria înainte de hirotonie.....	509
Cart. 20 Osândirea luării de camătă.....	510
Cart. 21 Vârsta pentru hirotonie.....	510
Cart. 22 Închinarea anagnoștilor.....	510
Cart. 23 Locurile depărtate să aibă mitropolit.....	510
Cart. 24 Hirotonia episcopului.....	511
Cart. 25 Împărtășirea morților.....	511
Cart. 26 Întrunirea sinoadelor locale.....	512
Cart. 27 Judecarea episcopului.....	513
Cart. 28 Judecarea clericilor.....	514
Cart. 29 Căsătoria cu ereticii.....	514
Cart. 30 Testamentul clericilor.....	515
Cart. 31 Scrisori canonice de recomandare.....	515
Cart. 32 Cărțile canonice.....	516
Cart. 33 Soțiile clericilor.....	516
Cart. 34 Înstrăinarea averilor bisericesti.....	517
Cart. 35 Hirotonia a doua.....	518
Cart. 36 Judecarea clericilor.....	518
Cart. 37 Ridicarea afurisirii.....	519
Cart. 38 Judecarea clericilor.....	519
Cart. 39 Refuzul ridicării în treaptă.....	520
Cart. 40 Avera clericilor.....	520
Cart. 41 Înstrăinarea averilor bisericesti.....	521
Cart. 42 Părăsirea copiilor.....	522
Cart. 43 Oprirea de la hirotonie.....	522
Cart. 44 Prinoase la Altar.....	522
Cart. 45 Intrarea clericilor la văduve și fecioare.....	523
Cart. 46 Osândirea numirilor înalte.....	523
Cart. 47 Intrarea clericilor în cârciumi.....	524
Cart. 48 Parastasul.....	524

Cart. 49 Agape în biserică.....	525
Cart. 50 Interzicerea unor slujiri preoților.....	525
Cart. 51 Consfințirea fecioarelor.....	526
Cart. 52 Botezul pe patul de moarte.....	526
Cart. 53 Primirea păcătoșilor ce se pocăiesc.....	527
Cart. 54 Citirea vieților sfinților.....	527
Cart. 55 Botezul ereticilor.....	528
Cart. 56 Despre Sf. Jertfă și Împărtășanie.....	529
Cart. 57 Botezul și hirotonia a doua.....	530
Cart. 58 Hirotonia episcopului.....	530
Cart. 59 Hirotonia episcopului.....	530
Cart. 60 Întrunirea sinoadelor locale.....	531
Cart. 61 Întrunirea sinoadelor locale.....	532
Cart. 62 Autocefalia și autonomia.....	532
Cart. 63 Mutarea clericilor.....	533
Cart. 64 Hirotonia episcopului.....	533
Cart. 65 Împărțirea eparhiilor.....	534
Cart. 66 Primirea ereticilor.....	535
Cart. 67 Distrugerea capiștelor.....	537
Cart. 68 Judecarea creștinilor.....	537
Cart. 69 Viețuirea creștină.....	538
Cart. 70 Viețuirea creștină.....	539
Cart. 71 Judecarea clericilor.....	539
Cart. 72 Primirea păcătoșilor ce se pocăiesc.....	540
Cart. 73 Eliberarea robilor.....	540
Cart. 74 Tulburarea bisericii.....	541
Cart. 75 Purtarea față de donatiști.....	541
Cart. 76 Căutarea maximianiștilor.....	542
Cart. 77 Primirea ereticilor.....	542
Cart. 78 Primirea ereticilor.....	543
Cart. 79 Nepurtarea de grijă a clerului față de popor.....	544
Cart. 80 Botezul pruncilor.....	545
Cart. 81 Prăznuire Paștilor.....	545
Cart. 82 Propovăduirea episcopului în alte eparhii.....	546

Cart. 83 Angajarea de apărători.....	546
Cart. 84 Întrunirea sinoadelor locale.....	547
Cart. 85 Întrunirea sinoadelor locale.....	547
Cart. 86 Tulburarea bisericii.....	548
Cart. 87 Judecarea clericilor.....	549
Cart. 88 Treburi bisericești și mănăstirești.....	549
Cart. 89 Averele episcopului.....	549
Cart. 90 Eliberarea robilor.....	550
Cart. 91 Ridicarea bisericilor.....	550
Cart. 92 Distrugerea capiștelor.....	551
Cart. 93 Iscălire în numele sinodului.....	551
Cart. 94 Sinodul să fie întărit de iscăliturile tuturor episcopilor.....	552
Cart. 95 Respectarea întâietății.....	553
Cart. 96 Judecarea episcopului.....	553
Cart. 97 Scrisorile canonice de recomandare.....	554
Cart. 98 Mutarea clericilor.....	554
Cart. 99 Întâlnirea episcopilor cu donatiștii.....	554
Cart. 100 Trimiterea de cărți poruncitoare.....	555
Cart. 101 Pedepse pentru hirotonia ereticilor.....	556
Cart. 102 Moștenirile ereticilor.....	557
Cart. 103 Aducerea în sânul Bisericii a donatiștilor.....	558
Cart. 104 Întrunirea sinoadelor locale.....	559
Cart. 105 Alegerea judecătorilor.....	559
Cart. 106 Numirea de executori.....	560
Cart. 107 Angajarea de apărători.....	560
Cart. 108 Împuternicirea locțiitorilor.....	560
Cart. 109 Împărțirea eparhiilor.....	561
Cart. 110 Primirea ereticilor.....	561
Cart. 111 Judecarea episcopului.....	562
Cart. 112 Pacea între biserici.....	562
Cart. 113 Ruperea căsniciei.....	563
Cart. 114 Citirea în biserică.....	563
Cart. 115 Judecarea clericilor.....	564
Cart. 116 Scrisori canonice de recomandare.....	564

Cart. 117 Mergerea clericilor la dregători lumești.....	564
Cart. 118 Judecarea clericilor.....	565
Cart. 119 Primirea în biserică.....	565
Cart. 120 Păcatul strămoșesc.....	566
Cart. 121 Păcatul strămoșesc.....	567
Cart. 122 Darul lui Dumnezeu.....	568
Cart. 123 Darul lui Dumnezeu.....	569
Cart. 124 Darul lui Dumnezeu.....	570
Cart. 125 Darul lui Dumnezeu.....	572
Cart. 126 Rugăciunea Domnească.....	573
Cart. 127 Rugăciunea Domnească.....	574
Cart. 128 Înstrăinarea parohiilor.....	574
Cart. 129 Înstrăinarea parohiilor.....	575
Cart. 130 Înstrăinarea parohiilor.....	576
Cart. 131 Nepurtarea de grijă a clerului față de popor.....	577
Cart. 132 Nepurtarea de grijă a clerului față de popor.....	578
Cart. 133 Nepurtarea de grijă a clerului față de popor.....	579
Cart. 134 Judecarea clericilor.....	579
Cart. 135 Intrarea în monahism.....	580
Cart. 136 Alegerea de reprezentanți pentru sinod.....	581
Cart. 137 Judecarea clericilor.....	581
Cart. 138 Judecarea clericilor.....	581
Cart. 139 Judecarea clericilor.....	582
Cart. 140 Judecarea clericilor.....	582
Cart. 141 Mărturisirea unui păcat de moarte.....	583
Cart. 142 Epistola 1 trimisă de Sinodul din Cartagina către Bonifatie Episcopul Bisericii Romanilor, prin Faustie Episcopul, Filip și Asell prezbiterii, locțiitorii Bisericii Romane.....	583
Cart. 143 Epistola 2 a Sinodului din Cartagina către Papa Celestin.....	586
CANOANELE PĂRINȚILOR.....	593
Canoanele Sfântului Dionisie al Alexandriei.....	594
Dion. 1 Despre ceasul învierii Domnului.....	595
Dion. 2 Intrarea femeilor cu curgeri în biserică.....	599
Dion. 3 Curăția între soți.....	600

Dion. 4 Scurgerea în somn.....	601
Canoanele Sfântului Grigore Arhiepiscopul Neocezarei.....	602
Grigorie Neocez. 1 Mâncăruri jertfite idolilor.....	604
Grigorie Neocez. 2 Stricarea femeilor robite.....	604
Grigorie Neocez. 3 Furtul averilor celor robiți.....	605
Grigorie Neocez. 4 Furtul averilor celor robiți.....	606
Grigorie Neocez. 5 Furtul averilor.....	607
Grigorie Neocez. 6 Furtul averilor.....	607
Grigorie Neocez. 7 Robirea creștinilor.....	608
Grigorie Neocez. 8 Primirea celor ce s-au lepădat de Hristos.....	608
Grigorie Neocez. 9 Furtul averilor.....	609
Grigorie Neocez. 10 Găsirea de lucruri prădate.....	609
Grigorie Neocez. 11 Găsirea de lucruri prădate.....	610
Grigorie Neocez. 12 Locurile de pocăință în biserică.....	610
Canoanele Sfințitului Mucenic Petru Arhiepiscopul Alexandriei.....	611
Petru 1 Lepădarea de Hristos.....	611
Petru 2 Lepădarea de Hristos.....	612
Petru 3 Lepădarea de Hristos.....	613
Petru 4 Lepădarea de Hristos.....	614
Petru 5 Lepădarea de Hristos prin evitare.....	615
Petru 6 Lepădarea de Hristos.....	616
Petru 7 Lepădarea de Hristos.....	617
Petru 8 Lepădarea de Hristos.....	617
Petru 9 Intrarea de bunăvoie în nevoița mucenicească.....	618
Petru 10 Intrarea de bunăvoie în nevoița mucenicească.....	620
Petru 11 Intrarea de bunăvoie în nevoița mucenicească.....	621
Petru 12 Izbăvirea de lepădare prin bani.....	622
Petru 13 Fuga de prigoană.....	623
Petru 14 Răbdarea cu bărbăție a chinurilor.....	625
Petru 15 Posturi și despre duminică.....	626
Epistolele canonice ale Sfântului Atanasie cel Mare.....	627
Atanasie 1 Epistola către monahul Amun.....	628
Atanasie 2 Epistola către Rufinian, ori Rufian.....	631
Atanasie 3 Din sărbătoreasca Epistolă a 39-a.....	634

Epistolele canonice ale Sfântului Vasile cel Mare.....	638
Vasile 1 Eres, schisma, parasinagogă și primirea celor ce se întorc.....	640
Vasile 2 Avortul.....	644
Vasile 3 Curvia clericilor.....	645
Vasile 4 Nunta a treia.....	646
Vasile 5 Primirea ereticilor.....	646
Vasile 6 Curvia clericilor și monahilor.....	647
Vasile 7 Păcate de moarte.....	647
Vasile 8 Despre ucideri.....	648
Vasile 9 Ruperea căsniciei.....	650
Vasile 10 Jurăminte.....	651
Vasile 11 Uciderea fără voie.....	653
Vasile 12 Nunta a doua a clericilor.....	653
Vasile 13 Uciderea în război.....	654
Vasile 14 Osândirea cametei.....	654
Vasile 15 Explicație la Psalmul 8.....	655
Vasile 16 Despre Neeman sirianul.....	656
Vasile 17 Jurăminte.....	656
Vasile 18 Căsătoria celor afierosiți Domnului.....	657
Vasile 19 Căsătoria celor afierosiți Domnului.....	659
Vasile 20 Jurăminte.....	659
Vasile 21 Ruperea căsniciei.....	660
Vasile 22 Curvia.....	661
Vasile 23 Căsătorii oprite.....	662
Vasile 24 Căsătoria văduvei.....	662
Vasile 25 Curvia.....	663
Vasile 26 Curvia.....	663
Vasile 27 Căsătoria clericilor.....	664
Vasile 28 Jurăminte.....	664
Vasile 29 Jurăminte.....	665
Vasile 30 Răpirea femeilor.....	666
Vasile 31 Căsătorii oprite.....	667
Vasile 32 Să nu se pedepsească de două ori aceeași faptă.....	667
Vasile 33 Uciderea.....	667

Vasile 34 Preacurva care s-a spovedit.....	668
Vasile 35 Ruperea căsniciei.....	668
Vasile 36 Căsătorii oprite.....	668
Vasile 37 Căsătoria din preacurvie.....	668
Vasile 38 Curvia.....	669
Vasile 39 Preacurvia.....	669
Vasile 40 Curvia robilor.....	670
Vasile 41 Căsătoria văduvei.....	670
Vasile 42 Căsătoria trebuie aprobată de tată sau stăpân.....	671
Vasile 43 Uciderea.....	671
Vasile 44 Curvia celor afierosiți Domnului.....	671
Vasile 45 Defăimarea lui Hristos de credincios.....	672
Vasile 46 Căsătorii oprite.....	673
Vasile 47 Primirea ereticilor.....	673
Vasile 48 A doua căsătorie a soților despărțiți.....	674
Vasile 49 Stricarea femeilor robite.....	674
Vasile 50 Nunta a treia.....	675
Vasile 51 Pedepsirea clericilor.....	675
Vasile 52 Uciderea.....	675
Vasile 53 Nunta a doua.....	676
Vasile 54 Despre ucideri.....	676
Vasile 55 Uciderea tâlharilor.....	676
Vasile 56 Uciderea.....	677
Vasile 57 Uciderea fără voie.....	677
Vasile 58 Preacurvia.....	677
Vasile 59 Curvia.....	678
Vasile 60 Preacurvia.....	678
Vasile 61 Furtul.....	678
Vasile 62 Osândirea sodomiei.....	678
Vasile 63 Păcătuirea cu dobitoacele.....	679
Vasile 64 Jurăminte false.....	679
Vasile 65 Osândirea vrăjitorilor.....	679
Vasile 66 Profanatorul de morminte.....	679
Vasile 67 Osândirea incestului.....	679

Vasile 68 Căsătorii oprite.....	680
Vasile 69 Căderea înainte de nuntă.....	680
Vasile 70 Păcătuirea clericului cu buzele.....	680
Vasile 71 Osândirea acoperirii păcatelor clericilor.....	681
Vasile 72 Mergerea la vrăjitori.....	681
Vasile 73 Lepădarea de Hristos.....	681
Vasile 74 Libertatea duhovnicului de a stabili canonul penitentului.....	682
Vasile 75 Osândirea incestului.....	682
Vasile 76 Curvia cu rudenii.....	683
Vasile 77 Ruperea căsniciei.....	683
Vasile 78 Căsătoria cu frați sau surori.....	683
Vasile 79 Osândirea incestului (mame vitrege).....	683
Vasile 80 Nunta a treia.....	684
Vasile 81 Lepădarea de Hristos.....	684
Vasile 82 Jurăminte false.....	685
Vasile 83 Osândirea vrăjitoriei și mergerea la vrăjitori.....	686
Vasile 84 Libertatea duhovnicului de a stabili canonul penitentului.....	686
Vasile 85 Libertatea duhovnicului de a stabili canonul penitentului.....	687
Vasile 86 Înfrânarea nechibzuită de le mâncare.....	687
Vasile 87 Căsătorii oprite.....	689
Vasile 88 Femeia care poate sluji clericilor.....	692
Vasile 89 Alegerea pentru clericat.....	693
Vasile 90 Osândirea simoniei.....	695
Vasile 91 Predania creștină.....	696
Vasile 92 Predania creștină.....	701

Epistola canonică a Sfântului Grigorie de Nissa către Litoie Episcopul Melitinei.....703

Grigorie Nissa 1 Despre bolile sufletești.....	704
Grigorie Nissa 2 Canonisirea păcatelor părții cuvântătoare a sufletului.....	707
Grigorie Nissa 3 Mergerea la vrăjitori.....	708
Grigorie Nissa 4 Curvia și preacurvia.....	708
Grigorie Nissa 5 Uciderea.....	712
Grigorie Nissa 6 Osândirea lăcomiei.....	713
Grigorie Nissa 7 Profanatorul de morminte.....	715

Grigorie Nissa 8 Furtul din biserică.....	717
A Sfântului Grigorie Teologul despre care cărți sunt primite.....	719
Teologul 1 Cărțile care sunt primite.....	719
A Sfântului Amfilohie despre care cărți sunt primite.....	721
Amfilohie 1 Cărțile canonice: către Silevkie.....	721
Întrebări și răspunsuri ale Sfântului Timotei Arhiepiscopul Alexandriei.....	723
Timotei 1 Împărtășirea celor nebotezați.....	723
Timotei 2 Botezul celui îndrăcit.....	724
Timotei 3 Împărtășirea celui îndrăcit.....	724
Timotei 4 Botezul celui îndrăcit.....	725
Timotei 5 Împărtășirea după împreunare.....	725
Timotei 6 Botezul se face celor curați.....	726
Timotei 7 Împărtășania se ia de cei curați.....	726
Timotei 8 Nașterea în timpul postului.....	726
Timotei 9 Rugăciunea cu ereticii.....	727
Timotei 10 Postul pentru cei grav bolnavi.....	727
Timotei 11 Nunta nelegiuită.....	728
Timotei 12 Împărtășania se ia de cei curați.....	728
Timotei 13 Împărtășirea după împreunare.....	729
Timotei 14 Sinuciderea.....	729
Timotei 15 Ruperea căsniciei.....	730
Timotei 16 Împărtășirea celui ce a băut apă.....	731
Timotei 17 Mustrarea de sine.....	731
Timotei 18 Vârsta minimă pentru canonisire.....	731
Canoanele lui Teofil Arhiepiscopul Alexandriei.....	732
Teofil 1 Postul în ajunul Bobotezei.....	732
Teofil 2 Împărtășirea cu ereticii.....	734
Teofil 3 Hirotonia clericilor.....	735
Teofil 4 Caterisirea clericului.....	735
Teofil 5 Căsătoria cu rudenii.....	736
Teofil 6 Curvia clericilor.....	736
Teofil 7 Hirotonia clericilor.....	736
Teofil 8 Aducerea darurilor la Altar.....	737
Teofil 9 Pâra împotriva clericilor.....	739

Teofil 10 Schimbarea economului.....	739
Teofil 11 Iconomisirea veniturilor bisericesti.....	740
Teofil 12 Hirotesia navatienilor.....	740
Teofil 13 Nunta nelegiuită.....	740
Teofil 14 Furtul averilor.....	741
Epistolele canonice ale Sfântului Chiril al Alexandriei.....	743
Chiril 1 Judecarea episcopului.....	744
Chiril 2 Episcopul este economul lucrurilor bisericesti.....	746
Chiril 3 Cărți de lepădare din funcție (demisie).....	746
Chiril 4 Hirotonia clericilor.....	747
Chiril 5 Botezul catehumenilor pedepsiți.....	748
Epistola enciclică către preacuvioșii mitropoliți și papa Romei, a Sfântului Ghenadie.....	749
Ghenadie 1 Osândirea simoniei.....	750
Canoanele Sfântului Ioan Postnicul.....	753
Ioan 1 Libertatea duhovnicului de a stabili canonul penitentului.....	754
Ioan 2 Gândurile din inimă.....	755
Ioan 3 Învoirea cu gândul.....	756
Ioan 4 Lupta cu păcatul.....	756
Ioan 5 Înduplecarea spre păcat.....	756
Ioan 6 Patima scurgerii în somn.....	756
Ioan 7 Patima scurgerii fiind treaz.....	757
Ioan 8 Malahia.....	757
Ioan 9 Malahia cu mai mulți.....	758
Ioan 10 Malahia la clerici.....	758
Ioan 11 Osândirea atingerilor necuviincioase.....	759
Ioan 12 Curvia.....	759
Ioan 13 Preacurvia.....	759
Ioan 14 Osândirea incestului.....	759
Ioan 15 Osândirea desfrânării cu rudeniile.....	760
Ioan 16 Osândirea desfrânării cu rudeniile.....	760
Ioan 17 Femeia în scurgere lunară.....	760
Ioan 18 Osândirea homosexualilor.....	760
Ioan 19 Stricarea copilului.....	761

Ioan 20 Uciderea de voie.....	761
Ioan 21 Uciderea fătului.....	761
Ioan 22 Uciderea pruncului fără voie.....	762
Ioan 23 Uciderea pruncului din neglijență.....	762
Ioan 24 Copilul mort nebotezat.....	763
Ioan 25 Osândirea acoperirii păcatelor celor din cinul monahicesc.....	763
Ioan 26 Abandonarea pruncilor.....	763
Ioan 27 Osândirea hoților.....	763
Ioan 28 Oprirea hoților de la preoție.....	763
Ioan 29 Profanatorul de morminte.....	764
Ioan 30 Furtul din biserică.....	764
Ioan 31 Osândirea jurămintelor false.....	764
Ioan 32 Osândirea vrăjitorilor.....	764
Ioan 33 Despărțirea femeii de biserică.....	764
Ioan 34 Lucru necurat în alimente.....	765
Ioan 35 Voma după Împărtășanie.....	765
Epistola Sfântului Tarasie al Constantinopolului către Papa Adrian.....	768
Tarasie 1 Osândirea simoniei.....	768
Canoanele Sfântului Nichifor Mărturisorul, Patriarhul Constantinopolului.....	775
Nichifor 1 Spălarea Sfântului Antimis.....	775
Nichifor 2 Nunta a doua.....	775
Nichifor 3 Sfintele locuri.....	775
Nichifor 4 Milostenia pentru morți.....	776
Nichifor 5 Despre Buna Vestire.....	776
Nichifor 6 Hirotonii în mănăstire.....	776
Nichifor 7 Păcatul desfrânării.....	776
Nichifor 8 Hirotonia preoților.....	777
Nichifor 9 Împărtășirea pe patul de moarte.....	777
Nichifor 10 Plecarea genunchilor dumineca.....	777
Nichifor 11 Proscomidia pentru mai mulți.....	777
Nichifor 12 Pecete la Sfântul Potir.....	777
Nichifor 13 Liturghisirea fără căldura pentru Potir.....	777
Nichifor 14 Reîntoarcerea monahului la mănăstire.....	778
Nichifor 15 Intrarea în Sfântul Altar al călugărițelor.....	778

Nichifor 16 Lucrări grele în timpul marelui Post.....	778
Nichifor 17 Petrecerea monahală.....	778
Nichifor 18 Petrecerea monahală.....	778
Nichifor 19 Mâncarea monahilor în posturi.....	779
Nichifor 20 Stricarea monahiilor.....	779
Nichifor 21 Fuga de înrolare în armată.....	779
Nichifor 22 Petrecerea monahală.....	779
Nichifor 23 Izgonirea din mănăstire.....	779
Nichifor 24 Monahul lepădat.....	780
Nichifor 25 Darea botezului și chipului monahicesc celor bolnavi.....	780
Nichifor 26 Slujirea monahului cu mantie.....	780
Nichifor 27 Oprirea de la Împărtășanie.....	780
Nichifor 28 Păcate de moarte.....	780
Nichifor 29 Canonisirea păcatelor mărturisite.....	781
Nichifor 30 Înfigerea de Cruce.....	781
Nichifor 31 Împărtășirea cămătarilor.....	781
Nichifor 32 Ajunarea monahilor.....	781
Nichifor 33 Osândirea celor ce au țiitoare.....	782
Nichifor 34 Lepădarea chipului monahal.....	782
Nichifor 35 Hirotonia preoților.....	782
Nichifor 36 Pedepsa smintelilor.....	782
Nichifor 37 Botezul pruncului în primejdie de moarte.....	782
Nichifor 38 Călătoria în zi de duminică.....	783
Nichifor 39 Cărți neprimite.....	783
Nichifor 40 Cărți neprimite.....	783
Nichifor 41 Săptămâna Luminată.....	784
Nichifor 42 Uciderea cu voie.....	784
Nichifor 43 Botezul în primejdie de moarte.....	784
Nichifor 44 Botezul în primejdie de moarte.....	784

Întrebări și răspunsuri din timpul Patriarhului Nicolae al Constantinopolului. 785

Nicolae 1 Intrarea în Sfântul Altar.....	785
Nicolae 2 Plecarea genunchilor.....	785
Nicolae 3 Postul Adormirii Maicii Domnului.....	786
Nicolae 4 Împărtășirea celui îndrăcit.....	786

Nicolae 5 Mâncarea prescurilor.....	786
Nicolae 6 Plecarea din mănăstire.....	787
Nicolae 7 Legătura egumenului.....	787
Nicolae 8 Caterisirea clericilor.....	787
Nicolae 9 Certările mici.....	788
Nicolae 10 Oprirea de la anaforă.....	788
Nicolae 11 Canoanele Postnicului.....	789
Scrisoarea Sfântului Teodor Studitul către călugărul Metodiul.....	791
DIVERSE.....	797
Învățătură în scurt împreună și amărunită despre însoțiri, adunate de la deosebite locuri.....	798
Nuntă 1 Despre rudenă cea din sânge, adică cea dintru un neam.....	799
Nuntă 2 Despre rudenă ce se face din cuscrie adică din două neamuri.....	803
Nuntă 3 Despre nunțile cele de două neamuri din cuscrie, la care un neam se privește în jos numai pe o parte.....	805
Nuntă 4 Despre nunțile de două neamuri cele din cuscrie, la care un neam se privește în jos despre amândouă părțile.....	806
Nuntă 5 Despre nunțile de două neamuri din cuscrie, la care un neam dă în lățime numai o parte (privește în laturi despre o parte).....	809
Nuntă 6 Despre nunțile cele de două neamuri din cuscrie, la care un neam dă în lățime două părți.....	810
Nuntă 7 Despre rudenă ce se face din trei neamuri din cuscrie.....	813
Nuntă 8 Despre rudenă din Sfântul Botez.....	817
Nuntă 9 Despre rudenă cea din înfiere (adică din punerea de fiu).....	821
Nuntă 10 Despre frați de Cruce.....	822
Nuntă 11 Despre logodne.....	822
Nuntă 12 Despre a patra nuntă, cartea lui Constantin Porfirogenetul.....	823
Formulare tip.....	830
Enciclica patriarhilor ortodocși de la 1848.....	840
CUPRINS ȘI INDEX ALFABETIC.....	867
Index alfabetic.....	868
Cuprins detaliat.....	895
Cuprins.....	923

CUPRINS

Către cititori.....	7
Ce este canonul?.....	15
Principii ale legislației canonice.....	17
Dumnezeieștile Canoane sunt mai tari decât împărăteștile legi.....	20
CANOANELE APOSTOLICE.....	23
Cuvânt înainte.....	24
Canoanele sfinților și întru tot lăudaților apostoli.....	28
CANOANELE SINOADELOR ECUMENICE.....	145
Canoanele Sinodului I Ecumenic.....	146
Canoanele Sinodului II Ecumenic.....	181
Canoanele Sinodului III Ecumenic.....	196
Canoanele Sinodului IV Ecumenic.....	212
Canoanele Sinodului V-VI Ecumenic.....	241
Canoanele Sinodului VII Ecumenic.....	341
CANOANELE SINOADELOR LOCALE.....	373
Canoanele Sinodului I-II din Constantinopol.....	374
Canoanele Sinodului adunat în Sfânta Sofia.....	392
Canoanele Sinodului adunat în Calcedon.....	398
Canoanele Sinodului adunat în Ancira.....	404
Canoanele Sinodului adunat în Neocezareea.....	418
Canoanele Sinodului adunat în Gangra.....	425
Canoanele Sinodului adunat în Antiohia.....	435
Canoanele Sinodului adunat în Laodicea.....	449
Canoanele Sinodului adunat în Sardicia.....	473
Canoanele Sinodului al doilea adunat în Constantinopol.....	495
Canoanele Sinodului adunat în Cartagina.....	497
CANOANELE PĂRINȚILOR.....	593
Canoanele Sfântului Dionisie al Alexandriei.....	594

Canoanele Sfântului Grigore Arhiepiscopul Neocezareii.....	602
Canoanele Sfințitului Mucenic Petru Arhiepiscopul Alexandriei.....	611
Epistolele canonice ale Sfântului Atanasie cel Mare.....	627
Epistolele canonice ale Sfântului Vasile cel Mare.....	638
Epistola canonică a Sfântului Grigorie de Nissa către Litoie Episcopul Melitinei	703
A Sfântului Grigorie Teologul despre care cărți sunt primite.....	719
A Sfântului Amfilohie despre care cărți sunt primite.....	721
Întrebări și răspunsuri ale Sfântului Timotei Arhiepiscopul Alexandriei.....	723
Canoanele lui Teofil Arhiepiscopul Alexandriei.....	732
Epistolele canonice ale Sfântului Chiril al Alexandriei.....	743
Epistola enciclică către preacuvioșii mitropoliți și papa Romei, a Sfântului Ghenadie.....	749
Canoanele Sfântului Ioan Postnicul.....	753
Epistola Sfântului Tarasie al Constantinopolului către Papa Adrian.....	768
Canoanele Sfântului Nichifor Mărturisitorul, Patriarhul Constantinopolului.	775
Întrebări și răspunsuri din timpul Patriarhului Nicolae al Constantinopolului	785
Scrisoarea Sfântului Teodor Studitul către călugărul Metodiu.....	791
DIVERSE.....	797
Învățătură în scurt împreună și amărunită despre însoțiri, adunate de la deo- sebite locuri.....	798
Formulare tip.....	830
Enciclica patriarhilor ortodocși de la 1848.....	840
CUPRINS ȘI INDEX ALFABETIC.....	867
Index alfabetic.....	868
Cuprins detaliat.....	895
Cuprins.....	923